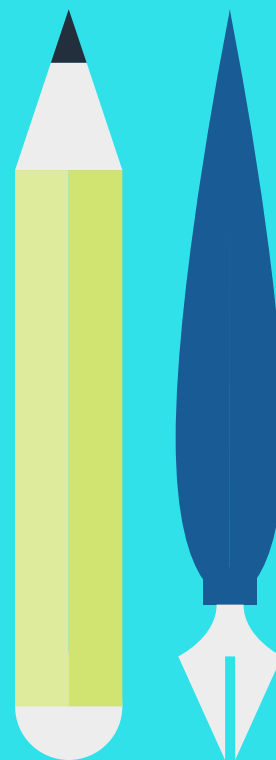

Pohjois-Karjalan maakuntaliiton ohje hakijoille

Uudistuva ja osaava Suomi
2021–2027 – EU:n alue- ja
rakennepolitiikan ohjelma

Päiväys 23.1.2024

Sisällys

Pohjois-Karjalan maakuntaliiton ohje EAKR- ja JTF-rahoitusta hakeville	4
Alue- ja rakennepolitiikan rahastojen lainsäädäntö	4
Maakunnan liiton toimivalta.....	5
Tuotos- ja tulosindikaattorit	5
Tuen saajat ja kohderyhmät	6
Hakemuksen jättäminen EURA 2021 -järjestelmässä.....	8
Ryhmähanke	8
Ylimaakunnallinen hanke	9
Tuen määrä	9
De minimis - eli vähämerkityksinen tuki	10
Yksinkertaistetut kustannusmallit.....	11
Prosenttimääräisenä korvattavia kustannusmalleja (flat rate) EAKR-hankkeissa	12
Flat rate 40 %.....	12
Flat rate 7 %	13
Flat rate 1,5 %.....	13
Yhdistelmä flat rate 7 % ja flat rate 1,5 %	14
Kertakorvaushanke (LUMP SUM).....	14
Vakioitu kertakorvaus	15
Palkat	16
Palkkojen yksikkökustannusmalli (tuntitaksamalli)	17
Tosiasiallisesti aiheutuneet ja maksetut palkkakustannukset + sivukuluprosentti (vakiosivukulumalli).....	19
Matkakustannusten yksikkökustannusmalli.....	20
Luontoissuoritukset.....	20
Hakemusten käsittely, arviointi ja valintaprosessi	21
Kestävän kaupunkikehittämisen hankkeiden hakeminen, käsittely ja valintaprosessi	21
Valintakriteerit.....	22
Yleiset valintaperusteet.....	22
Ei merkittävää haittaa -periaate.....	23
Eriyiset valintaperusteet.....	24
Eriyistavoitekohtaiset sisällölliset valintaperusteet	24
Horisontaaliset periaatteet	27
Alueelliset, täydentävät valintaperusteet.....	27
Tiedotus ja viestintä	27
Hakemusten julkisuus	29
Liite 1: Eriyistavoitekohtaiset sisällöt ja tuotos- ja tulosindikaattorit.....	30

Liite 2: Yleisen valintaperusteen nro 14 mukainen investointihankkeen DNSH-tarkastelu 37

Pohjois-Karjalan maakuntaliiton ohje EAKR- ja JTF-rahoitusta hakeville

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelmakaudella Pohjois-Karjalan maakuntaliitto toimii välittävänä viranomaisena Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) ja oikeudenmukaisen siirtymän (JTF) rahoituksessa Pohjois-Karjalassa. Samassa roolissa toimimme rahoittajana myös Joensuun kaupungin kestävän kaupunkikehittämisen ekosysteemisopimuksen EAKR-rahoituksessa.

Tässä hakijan oppaassa kerromme yleiset ohjeet Pohjois-Karjalan maakuntaliiton avaamiin EAKR- ja JTF-hakuihin. Päivitämme ohjeistusta tarvittaessa.

Hakukohtaiset tarkemmat tiedot kerrotaan aina hakuilmoituksessa, joka julkaistaan EURA 2021 järjestelmässä (eura2021.fi). Tutustu hakuilmoitukseen huolella, sillä kussakin hakuilmoituksesta kerrotaan mm.

- avoinna olevan haun määritelmät ja rajaukset
- haussa avoinna olevat toimintalinjat sekä erityistavoitteet
- haettavat sisällöt
- haussa käytössä olevat kustannusmallit.

Muista, että rahoitettavien hankkeiden pitää olla [Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelman](#) sekä [POKAT 2025 maakuntaohjelman](#) mukaisia. Maakuntaohjelmassa on esitetty älykkään erikoistumisen strategia, jolla alueen innovaatiotoimintaa kehitetään pitkäjänteisesti. Älykkään erikoistumisen ja TKI-toiminnan alueellisilla valinnoilla on erityistä merkitystä erityistavoitteessa 1.1, jossa älykkään erikoistumisen huomioiminen on rahoituksen edellytys. JTF-rahoitus kohdennetaan [Pohjois-Karjalan oikeudenmukaisen siirtymän suunnitelman](#) mukaisiin toimiin. Suosittelemme tutustumaan näihin asiakirjoihin huolella.

Alue- ja rakennepolitiikan rahastojen lainsäädäntö

Euroopan Unionin alue- ja rakennepolitiikan rahastojen toimintaa säätelevät sekä kansalliset että Euroopan Unionin säädökset, joihin rahoittavan viranomaisen päätökset ja ohjeet perustuvat.

EU-asetukset

- Yleisasetus (EU no 2021/1060): <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A32021R1060>
- EAKR ja koheesiorahastoasetus (EU no 2021/1058): <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:32021R1058&qid=1677238089422>
- Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston asetus (EU no 2021/1056): <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A32021R1056>

Kansallinen lainsäädäntö

- Laki alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta 756/2021 (toimeenpanolaki): <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20210756>
- Laki alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta 757/2021 (rahoituslaki): <https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20210757>

- [HE 47/2021 vp, Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta sekä alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta ja niihin liittyviksi laeiksi](#)

Kansalliset asetukset

- Valtioneuvoston asetus alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta 797/2021 (toimeenpanoasetus):
<https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20210797>
  - [Toimeenpanoasetuksen \(797/2021\) muistio 26.8.2021](#)
- Valtioneuvoston asetus alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta 867/2021 (rahoitusasetus):
<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2021/20210867>
  - [Rahoitusasetuksen \(867/2021\) muistio 7.10.2021](#)
- Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan rahastoista rahoitettavien kustannusten tukikelpoisuudesta 866/2021 (tukikelpoisuusasetus):
<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2021/20210866>
  - [Tukikelpoisuusasetuksen \(866/2021\) muistio 7.10.2021](#)

Maakunnan liiton toimivalta

Rahoituslain 757/2021 9 §:n mukaisesti Pohjois-Karjalan maakuntaliitto voi myöntää tukea Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) ja oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) varoista:

- a) alueiden kehittämistä, kestäväää kasvua ja elinvoimaa edistäviin kehittämishankkeisiin ja niihin sisältyviin investointeihin (alueellinen kehittämistuki)
- b) opetus- ja kulttuuriministeriön toimialaan kuuluviin kehittämis- ja investointihankkeisiin
- c) kuntien ja kuntayhtymien toteuttamiin yritysten toimintaedellytyksiä tukeviin perusrakenteen investointihankkeisiin (perusrakenteen investointituki)

HUOM! Maakunnan liitto ei voi myöntää tukea yksittäiselle yritykselle. Tukea ei myöskään voida käyttää yleisenä toimintatukena, jolla rahoitetaan tuensaajan tavanomaista toimintaa.

Tuotos- ja tulosindikaattorit

Hakemusvaiheessa ilmoitettavat hankekohtaiset seurantatiedot ovat arvioita siitä, kuinka paljon hankkeen tuloksena syntyy tuotoksia ja tuloksia. Tuotoksen voi pelkistetysti määrittellä kuvaavan määriä eli toiminnan volyymia. Tuloksen voi määrittellä kuvaavan toiminnan välittömiä aikaansaannoksia.

Tuotoksia ja tuloksia seurataan tuotos- ja tulosindikaattoreiden avulla. Niiden kertymistä seurataan koko hankkeen ajan seurantaraportilla. Seurannan avulla arvioidaan myös hankkeen sisällöllistä toteutumista. Sisällöllinen toteutuminen merkitsee, että hankkeen toteutuksessa noudatetaan

hankesuunnitelmaa ja että toimenpiteillä on yhteys hankkeen tavoitteisiin. **Hankkeessa syntyvät tuotokset tulee siten arvioida huolellisesti ja realistisesti jo hakemusvaiheessa.**

Tuotos- ja tulosindikaattoreiden kerääminen tapahtuu ajallisesti hankkeen toteutusajankautena ja välittömästi sen jälkeen. Niiden ei ole tarkoitus kuvata pidemmän aikavälin vaikutuksia. Tästä syystä tuotos- ja tulosindikaattoreiden osalta ei edellytetä jälkikäteisraportointia.

Indikaattoreihin lasketaan mukaan hakijan omassa ja muissa organisaatioissa hankkeen toimenpiteiden seurauksena syntyvät tuotokset ja tulokset. Hankkeen voidaan katsoa aikaansaaneen tuotoksen tai tuloksen, kun niiden syntymiseen on vaikuttanut jokin konkreettinen hankkeen tarjoama kehityspanos.

Hankkeen tuotosten ja tulosten tulee olla todennettavissa hankkeen toimenpiteillä aikaansaaduiksi ja tuen saajan tulee säilyttää asiakirjat, joista indikaattoritietojen paikkaansa pitävyys voidaan tarkistaa. Koska hankkeet ovat erilaisia, korostuu tuotosten kirjaamisessa aina hankkeen tuensaajan ja rahoittavan viranomaisen yhteinen näkemys.

Rakennerahasto-ohjelman toimintalinjoille ja niiden erityistavoitteille on asetettu tuotos- ja tulosindikaattoreita, jotka on esitetty ohjelma-asiakirjassa ja tämän oppaan liitteessä 1. Indikaattorit ovat muuttuneet selvästi aiempia ohjelmakausia yksityiskohtaisemmiksi. Rahoitettavilta hankkeilta edellytetään, että ne tuottavat mitattavia tuloksia ja tavoiteltavia vaikutuksia. Indikaattoreihin on syytä perehtyä tarkoin jo hankkeen valmisteluvaiheessa. Useimmissa tapauksissa tuotos- ja tulosindikaattoreiden pitää toteutua hankkeen loppuraportointiin mennessä.

Tuen saajat ja kohderyhmät

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelma-asiakirja määrittelee mahdolliset tuensaajat ja kohderyhmät toimintalinjojen erityistavoitteille. **Tuensaaja** on hankkeen hakija, joka saa EAKR- tai JTF- ja valtion rahoitusta hankkeeseen. Hankkeen **kohderyhmä** ei saa suoraan rahoitusta hankkeesta, vaan hankkeessa toteutettavia kehittämistoimia suunnataan kohderyhmälle. Hankkeen kohderyhmänä voivat olla esimerkiksi pk-yritykset tai muut organisaatiot.

Tuensaajina maakunnan liiton rahoittamissa EAKR- ja JTF-hankkeissa ovat julkiset toimijat, kuten tutkimus- ja koulutusorganisaatiot, kehitys- ja kehittämissyhtiöt, kunnat ja kuntayhtymät, yhdistykset ja säätiöt. Toimintalinjan 3 hankkeissa tuensaajina voivat olla kunnat tai kuntayhtymät.

Maakunnan liitto ei voi myöntää tukea yksittäiselle yritykselle sen oman liiketoiminnan kehittämiseen (rahoitusasetus 5 §). Tukea ei myöskään voida myöntää kustannuksiin, jotka aiheutuvat hakijan tavanomaisesta toiminnasta tai siihen liittyvästä suhdetoiminnasta.

Hanketoiminnan kohderyhmät:

Taulukko 1. Toiminnan kohderyhmät erityistavoitteittain.

TOIMINTALINJA 1	KOHDERYHMÄT
Erityistavoite 1.1: Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen	Yritykset, korkeakoulut, tutkimuslaitokset, toisen asteen koulutuksen järjestäjät, kehittämissyhtiöt, valtion viranomaiset, kunnat ja kuntayhtymät sekä näiden muodostamat verkostot ja innovaatioekosysteemit sekä yhdistykset ja säätiöt
Erityistavoite 1.2: Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyväksi	Yritykset, korkeakoulut, tutkimuslaitokset, toisen asteen koulutuksen järjestäjät, kehittämissyhtiöt, kunnat ja kuntayhtymät sekä näiden muodostamat verkostot ja innovaatioekosysteemit, seurakunnat ja seurakuntayhtymät sekä yhdistykset, osuuskunnat ja säätiöt
TOIMINTALINJA 2	KOHDERYHMÄT
Erityistavoite 2.1: Energiatехokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	Yritykset, kehittämissyhtiöt, kunnat, kaupungit ja kuntayhtymät, korkeakoulut, tutkimuslaitokset, toisen asteen koulutuksen järjestäjät, seurakunnat ja seurakuntayhtymät sekä yhdistykset ja säätiöt
Erityistavoite 2.3: Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen	Pk- ja mikroyritykset, kehittämissyhtiöt, kunnat ja kaupungit, korkeakoulut, tutkimuslaitokset, toisen asteen koulutuksen järjestäjät, työmarkkina- ja muut järjestöt, seurakunnat ja seurakuntayhtymät sekä yhdistykset ja säätiöt

TOIMINTALINJA 3	KOHDERYHMÄT
Erityistavoite 3.1: Alueellisen ja paikallisen saavutettavuuden kehittäminen	Tärkeimpinä kohderyhminä ovat pk- ja mikroyritykset. Myös kunnat, kehittämissyhtiöt, tutkimus- ja koulutusorganisaatiot, yhdistykset ja säätiöt voivat olla kohderyhminä.
TOIMINTALINJA 7 (JTF)	KOHDERYHMÄT
Erityistavoite 7.1: Turpeesta luopumisen alueellisesti oikeudenmukainen siirtymä	Pk-yritykset, TKI-instituutiot, korkeakoulut, kunnat ja kuntayhtymät, oppilaitokset, yhdistykset ja säätiöt.

Hakemuksen jättäminen EURA 2021 -järjestelmässä

Suosittelimme, että olette hakemuksen valmisteluvaiheessa yhteydessä Pohjois-Karjalan maakuntaliiton rahoitusasiantuntijoihin ja esittelette hankeideanne.

Hakemukset täytetään EURA 2021 -järjestelmässä osoitteessa <https://eura2021.fi/>. Hakemukset on jätettävä kunkin haun viimeiseen hakupäivään mennessä. Ennen lomakkeen täyttämistä hakijan kannattaa perehtyä tarkoin hakemuksen täyttöohjeisiin. Hakemus jätetään sähköiseen EURA 2021 -järjestelmään.

Rahoituksen hakeminen edellyttää Suomi.fi-tunnistautumista. Organisaation valtuuttama henkilö myöntää EURA 2021 -järjestelmän valtuuksia muille työntekijöille. Valtuuksia on kolme:

- rakennerahastohankkeen asiakirjojen valmistelu eli asiakirjojen täyttäminen
- rakennerahastohankkeen asiakirjojen valmistelu ja käsittelyyn jättäminen
- rakennerahastohankkeen asiakirjojen valmistelu, käsittelyyn jättäminen ja tietojen hallinnointi.

[EURA 2021 -järjestelmän käyttöohje hankkeiden hakijoille ja toteuttajille](#)

Lisätietoja Suomi.fi-tunnistautumispalvelusta: www.suomi.fi/etusivu

Yksityiskohtaiset hankehakua koskevat määritelmät, haku aika, avoinna olevat toimintalinjat ja erityistavoitteet, käytettävissä olevat kustannusmallit ja mahdolliset alueelliset painotukset kerrotaan hakuilmoituksessa. Hakuilmoituksessa ilmoitetaan myös haun arviointiperusteet. Kuhunkin hakuun laaditaan oma hakuilmoitus.

Ryhmähanke

Ryhmähankkeessa tuki myönnetään kahdelle tai useammalle taholle, jotka toteuttavat hanketta yhteisen hankesuunnitelman mukaisesti. Jokaisen tuen hakijan on täytettävä tuen saajille asetetut edellytykset. Ryhmähankkeen jokainen tuensaaja osallistuu hankkeeseen omalla rahoituksellaan, ja osahankkeesta aiheutuvat kustannukset sisällytetään hankkeen kokonaisbudjettiin.

Jos hankkeessa on osatoteuttajia muista maakunnista, kannattaa jo hankkeen suunnitteluvaiheessa olla yhteydessä kyseisen maakunnan rahoittajiin ja keskustella hankkeen toteuttamismahdollisuuksista.

Ryhmähankkeen osatoteuttajat valitsevat hankkeelle päätoteuttajan, joka toimii hankkeen hallinnoijana ja vastaa yhteydenpidosta rahoittajaansa. Päätoteuttaja täyttää hakemukseen osallistuvien organisaatioiden tiedot ja hankkeen yhteiset tiedot, jotka kopioituvat osatoteuttajien hakemuksiin. Päätoteuttaja perustelee, miksi hanke toteutetaan ryhmähankkeena ja kutsuu osatoteuttajat täyttämään omat hakemukset EURA 2021 -järjestelmässä. Kukin tuensaaja vastaa oman osahankkeensa kustannuksista, rahoituksesta ja mahdollisesta takaisinperinnästä.

Päätoteuttajalla on vastuu hankkeen koordinoinnista ja tietojen oikeellisuudesta. Päätoteuttaja jättää hakemuksen osatoteutuksineen viranomaiskäsittelyyn EURA 2021 -järjestelmään.

Hakemukseen on liitettävä sopimus ryhmähankkeen toteuttamisesta. Sopimuksessa määritellään tuensaajien keskinäiset oikeudet ja velvollisuudet sekä ryhmähankkeen päätoteuttaja, joka valtuutetaan jättämään hakemuslomake EURA 2021 -järjestelmään kaikkien osatoteuttajien puolesta.

Rahoittava viranomaisena tekee erillisen päätöksen jokaisesta ryhmähankkeeseen kuuluvasta hakemuksesta. Päätöksestä käy ilmi kaikki ryhmähankkeen tuensaajat. Kukin ryhmähankkeen tuensaaja voi tehdä muutoshakemuksen omaan tukipäätökseensä sekä tekee oman maksatushakemuksen. Muutoshakemuksen ja maksatushakemuksen vireille saattamisesta vastaa päätöstehtäjä.

Hallinnoijan ja osatoteuttajien lisäksi hankkeella voi olla myös muita yhteistyökumppaneita. Yhteistyökumppani on taho, joka osallistuu hankkeeseen, mutta ei sisällytä kustannuksiaan hankkeen budjettiin. Yhteistyökumppani voi antaa hankkeeseen rahallisen tai muun panoksensa ja osallistua hankeyhteistyöhön, mutta yhteistyökumppanille ei kuitenkaan makseta tukea hankkeesta.

Ylimaakunnallinen hanke

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto voi myöntää rahoitusta ylimentaaliselle hankkeelle. Ylimentaalisesta hankkeesta rahoitushakemus toimitetaan siihen maakunnan liittoon, jonka alueella hankkeen päätöstehtäjä toimii.

Mikäli hankkeen päätöstehtäjä on eri maakunnasta, kuin mihin hankkeen pääasiallinen toiminta ja hyödyt kohdistuvat, hakemus tulee jättää siihen maakuntaan, jossa hanke fyysisesti toimii ja tuottaa tuloksen.

Mikäli hankeideasta käydään neuvotteluja ennen hakemuksen jättämistä, hankeaihiosta on hyvä tiedottaa niitä maakuntaliittoja, joiden alueella hanke toimii ja/tai joille on suunniteltu rahoituksellista roolia hankkeesta.

Tuen määrä

Rahoittaja määrittelee kussakin hakuilmoituksessa hakua koskevan tuen enimmäismäärän.

Lainsäädännön mukaan **kehittämishankkeissa** tuen määrä on enintään 80 % hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista.

Investointihankkeissa ja kehittämishankkeisiin sisältyvässä investoinnissa tuen määrä on enintään 70 % investoinnin hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista.

Kestävän kaupunkikehittämisen ekosysteemisopimusten EAKR-hankkeissa tuen määrä on enintään 60 % hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista. Lisäksi Joensuun kaupunki on varannut rahoitusosuutta hankkeiden tukemiseen, jota EAKR-tuenhakijat voivat hakea hankkeen kustannuksiin.

Kyseessä on nimenomaisesti tuen enimmäismäärät ja viranomaisella on aina oikeus harkita kullekin hankkeelle tai hakukierrokselle soveltuvat tukiprosentit.

Hankkeen pitää sisältää tuensaajan omaa rahoitusta. Osan omarahoitusosuudesta voi kattaa ulkopuolisella rahoituksella (kunta-, muu julkinen ja yksityinen rahoitus). Ulkopuolisesta rahoituksesta on oltava sopimukset tai muut sitoumukset hakemuksen liitteenä. Mikäli sopimuksia

tai muita sitoumuksia ei ole saatavilla hakemusvaiheessa, rahoittava viranomainen pyytää ne hakemuksen käsittelyn yhteydessä.

Hankkeen tuloja ovat:

- hankkeeseen myönnetyllä tuella hankittujen tai hankkeessa syntyvien ja markkinoille siirtyvien tuotteiden ja palvelujen myynnistä saatavat tulot;
- hankkeeseen myönnetyllä tuella hankitun koneen tai laitteen käyttöajan luovutuksesta ulkopuoliselle taholle saadut käyttökorvaukset;
- hankkeen toimitiloista saadut käyttökorvaukset ja vuokratulot;
- hankkeessa järjestetystä maksullisesta seminaarista tai muusta tilaisuudesta saadut osallistumismaksut.

Hakemukseen on liitettävä arvio hankkeen aikana syntyvistä tuloista. Tulot on ilmoitettava viimeistään viimeisessä maksatushakemuksessa, ja ne vähennetään kokonaiskustannuksista. Hankkeen tukiprosentti määritellään prosenttiosuutena nettokustannuksista.

Jos hankkeessa kehittämisen kohderyhmänä ovat yritykset, ne voivat maksaa hankkeen toimenpiteisiin osallistumisesta osallistumismaksua. Osallistumismaksut eivät ole hankkeen tuloa, vaan ne katsotaan hankkeen yksityiseksi rahoitukseksi.

Yksityistä ja muuta ulkopuolista rahoitusta on:

- yritysten ja muiden yksityisoikeudellisten hanketoiminnan kohderyhmien tai toimintaan osallistuvien organisaatioiden osuus hankkeen rahoituksesta;
- maksuosuudet osallistumisesta hyödynsaajana hankkeen toimenpiteeseen, jossa tuki on kohdennettu vähämerkityksisenä tukena taloudellista toimintaa harjoittavalle yksikölle (de minimis -tuki).

De minimis - eli vähämerkityksinen tuki

De minimis -tuki on yrityksille myönnettävää julkista tukea, jota säätelee [Euroopan komission asetus \(EU\) Nro 1407/2013](#). Tuki voi olla rahoitusta tai muuta etuutta, esimerkiksi osin tai kokonaan ilmainen koulutus tai muu palvelu, joka tarjotaan rajatulle yritysjoukolle. Yrityksiä ovat kaikki yksiköt, jotka harjoittavat taloudellista toimintaa eli tarjoavat tavaroita tai palveluja markkinoilla.

Kun hankkeeseen osallistuva yritys saa rahanarvoisen edun hankkeeseen osallistumisesta, syntyy yritykselle de minimis -tukea. Kyseessä ei ole osallistuvalla yritykselle maksettava rahasuoritus, vaan ilmainen tai alihinnoiteltu palvelu tai muu vastaava hyöty, jolle on mahdollista määrittää markkinahinta.

EU-asetuksen mukaan yritys voi saada de minimis -tukea enintään 300 000 euroa kuluvaan ja kahden edellisen verovuoden aikana. Pienempää de minimis -rajaa sovelletaan kalastuksen ja vesiviljelyn, maataloustuotteiden alkutuotannon sekä maantieliikenteen aloilla. Lisätietoja de minimis tukea koskevista säännöistä ja rajoituksista: <https://tem.fi/vahamerkityksinen-tuki-eli-de-minimis-tuki>

Mikäli hankkeen toimenpiteisiin (esimerkiksi hankkeen tarjoamiin palveluihin) osallistuu hyödynsaajina taloudellista toimintaa harjoittavia organisaatioita, ilmoitetaan tämä hankehakemuksessa rahoitussuunnitelma-osiossa. Taloudellisella toiminnalla tarkoitetaan tavaroiden ja palveluiden tarjoamista tietyillä markkinoilla. Merkitystä ei ole organisaation oikeudellisella muodolla, rahoitustavalla tai sillä tavoitteleeko organisaatio voittoa vai ei.

Hakemukselle tulee kirjata vähintään yhden osallistuvan yrityksen tiedot, jotta hankkeelle voidaan tehdä de minimis -tukipäätös. Mikäli hankkeen toteutusvaiheessa de minimis -tukitoimenpiteisiin osallistuu muita yrityksiä, voidaan ne lisätä hakemukselle muutospäätöksellä. Tästä tulisi sopia aina etukäteen rahoittajan kanssa.

Hakemukselle tulee kirjata seuraavat tiedot hankkeen de minimis -tukitoimenpiteisiin osallistuvista yrityksistä:

- Organisaation nimi
- Y-tunnus
- tukitoimenpiteen nimi
- tukitoimenpiteen markkinahinta
- organisaation maksuosuus (Huom! Maksuosuus budjetissa on yksityistä rahoitusta hankkeelle)
- osallistuvalla organisaatiolla myönnetty de minimis –tuen määrä
- Pakollisena liitteenä on lisättävä osallistuvan yksikön täyttämä de minimis –ilmoitus aiemmin myönnettyistä de minimis –tuista

Yksinkertaistetut kustannusmallit

Yksinkertaistetuista kustannusmalleista säädetään [tukikelpoisuusasetuksessa \(866/2021\)](#).

Rahoittaja määrittelee hakuilmoituksessa mitkä kustannusmallit ovat käytettävissä avoimessa haussa. EURA 2021 -järjestelmä antaa hankehakemukselle käyttöön vain ne kustannusmallit, jotka on mahdollistettu hakuilmoituksella, ja järjestelmä ohjaa kustannusarvion laatimista valinnan mukaan.

Kustannuksia voidaan korvata tuen saajalle:

1. prosenttimääräisinä korvauksina
2. kertakorvauksena
3. yksikkökustannuksina
4. tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin perustuen tai
5. 1–4 kohdassa tarkoitettujen kustannusmallien yhdistelminä, jos jokainen kustannusmalli kattaa eri kustannuserät tai saman hankekokonaisuuden eri hankkeet.

Hankkeessa on käytettävä yksinkertaistettuja kustannusmalleja hankkeen kustannusten korvaamiseksi joko kokonaan tai osittain.

Prosenttimääräisenä korvattavia kustannusmalleja (flat rate) EAKR-hankkeissa

Prosenttimääräisenä korvattavia kustannusmalleja (flat rate) EAKR-hankkeissa ovat:

Flat rate 40 %

Flat rate 7 %

Flat rate 1,5 %

Flat rate -mallissa osa hankkeen kustannuksista korvataan prosenttimääräisinä osuuksina. Flat rate -osuudella korvattavia kustannuksia ei tarvitse yksilöidä, eikä niistä tarvitse esittää kirjanpidon otteita tai tositteita maksatushakemuksissa, varmennuksissa eikä tarkastuksissa. Flat rate -osuus ja sen sisältäviä hankintoja ja kustannuksia tulee kuitenkin kuvata yksityiskohtaisesti hankehakemuksella, esimerkiksi erillisellä liitteellä.

EAKR-hankkeissa on käytössä kahdenlaisia flat rate -malleja:

1. Flat rate 40 % lasketaan hankkeen tukikelpoisista palkkakustannuksista
2. Flat rate 7 % ja flat rate 1,5 % lasketaan hankkeen tukikelpoisista välittömistä kustannuksista

Välittömillä kustannuksilla tarkoitetaan kustannuksia, jotka todennetaan hankkeen kirjanpidosta maksettujen laskujen ja muiden vastaavien kirjanpitositteiden avulla. Välittömien kustannusten tulee olla suoraan kohdennettavissa hankkeelle ja niihin sovelletaan voimassa olevia tukikelpoisuussäännöksiä. Välittöminä kustannuksina ei voi esittää vain osaksi hankkeeseen kohdistuvia tai jyvitettyjä kuluja taikka tuen saajien väliseen laskutukseen perustuvia kustannuksia.

Flat rate 40 %

Flat rate 40 % on ensisijainen malli kehittämishankkeissa. Flat rate -osuudella korvataan kaikki muut hankkeen kustannukset paitsi tukikelpoiset palkkakustannukset. Hankehenkilöstön palkkakustannuksiin ei voi sisältyä hankintakustannuksia ulkoistetuista työpalveluista eikä muille kuin hakemuksessa kuvatulle hankehenkilöstölle maksettuja palkkoja tai palkkioita.

Flat rate -osuuteen kuuluvat kustannukset tulee kuvata yksityiskohtaisesti hankehakemuksessa. Kuvaukseen on sisällytettävä hankkeen tarkoituksenmukaisen toteuttamisen kannalta tarvittavat ja riittävät ostopalvelut. Ostopalveluhankinnoissa olisi mahdollisuuksien mukaan myös edistettävä innovatiivisia julkisia hankintoja. Osuudesta on varattava riittävä osuus hankkeen viestintätoimenpiteisiin. Lisäksi on kuvattava hankkeen matkakustannuksia: minne matkustetaan, kuka matkustaa, kuinka monta matkaa toteutetaan.

Flat rate -osuuteen voi sisältyä kehittämishankkeen sisällölliseen toteuttamiseen kuuluvia vähäisiä, enintään 3 000 euron kone- tai laitehankintoja (enintään 3 000 euroa/kone tai laite), joita ei voida pitää investointina.

Jos hankkeeseen sisältyvän kone- tai laitehankinnan arvo on yli 3 000 euroa, tulee tehdä erillinen investoinnin hankehakemus käyttäen flat rate 1,5 % -kustannusmallia. Rahoittaja yhdistää

kehittämisen- ja investointihankkeen koontitunnuksella. EURA 2021 -järjestelmä laskee flat rate osuuden automaattisesti.

Flat rate 7 %

Flat rate 7 % osuus lasketaan hankkeen palkkakustannuksista ja muista välittömistä kustannuksista. Mallia sovelletaan koko hankeajan mahdollisista kustannusrakenteiden muutoksista huolimatta. Välittömät kustannukset on yksilöitävä ja todennettava kirjanpidon otteilla.

Kustannusmallia käytetään hankkeissa, joissa

- ei ole lainkaan henkilöstön palkkakustannuksia tai
- ostopalvelukustannukset ovat ≥ 30 % palkkakustannuksista tai
- matkakustannukset ovat ≥ 20 % palkkakustannuksista

Välittöminä kustannuksina voidaan korvata:

- hankehenkilöstön palkkakustannukset
- hankkeen sisällölliseen toteuttamiseen kuuluvat ostopalvelut
- hankkeen tiedotuksesta ja viestinnästä aiheutuvat kustannukset
- hankkeesta aiheutuvat, yli 15 kilometrin etäisyydelle henkilön virka- tai työpaikasta tai asunnosta kohdistuvien matkojen matkakustannukset
- hankkeen sisällölliseen toteuttamiseen kuuluvat materiaalit ja tarvikkeet
- hankkeen sisällölliseen toteuttamiseen kuuluvan sellaisen koneen tai laitteen enintään 3000 euron hankintakustannukset, jota ei voida pitää investointina
- rahoittajan edellyttämän tilintarkastuksen kustannukset

Flat rate 7 % -osuudella korvattavia kustannuksia ovat:

- hankehenkilöstön työterveyskustannukset
- hankehenkilöstön toimitiloista, koneista, laitteista yms. aiheutuvat kustannukset
- kirjanpito-, yleishallinto- ja toimistokustannukset
- hankehenkilöstön osallistumismaksut koulutuksiin ja seminaareihin
- hankkeen ohjausryhmän kustannukset
- enintään 15 km etäisyydelle henkilön virka- tai työpaikasta tai asunnosta kohdistuvat matkakustannukset

Kuvaa hakemukselle selkeästi hankkeeseen sisältyvät ostopalvelu- ja matkakustannukset. Varmista, että kustannuksilla on yhteys hankkeen toimenpiteisiin ja ne ovat perusteltuja hankkeen tavoitteiden kannalta.

Flat rate 1,5 %

Flat rate 1,5 % -mallia sovelletaan investointihankkeisiin ja kehittämishankkeisiin sisältyviin investointeihin. Välittöminä kustannuksina voidaan korvata:

- hankkeen sisällölliseen toteuttamiseen kuuluvien koneiden ja laitteiden hankinta-, leasing-, vuokra- ja asennuskustannukset sekä koneiden ja laitteiden käyttöönottokoulutuksista aiheutuvat kustannukset
- muut kuin edellisessä kohdassa tarkoitetut hankkeen sisällölliseen toteuttamiseen kuuluvat aineelliset ja aineettomat investoinnit

- hankkeen sisällölliseen toteuttamiseen kuuluvat materiaalit ja tarvikkeet
- hankkeen sisällölliseen toteuttamiseen kuuluvat ostopalvelut
- hankkeen sisällölliseen toteuttamiseen kuuluvien rakennusten sekä maa- ja vesialueiden hankinta- ja vuokratkustannukset
- hankkeen tiedotuksesta ja viestinnästä aiheutuvat kustannukset ja
- rahoittajan edellyttämän tilintarkastuksen kustannukset

Flat rate 1,5 % -osuudella korvattavia kustannuksia ovat:

- ennen tukihakemuksen vireille tuloa aiheutuneet hankkeen esivalmistelun kustannukset, viranomaismaksut, ympäristö- ja ilmastovaikutusten arvioinnin kustannukset ja muut vastaavat kustannukset
- hankkeen hallinnointia varten varatuista toimitiloista, koneista, laitteista ja kalustosta aiheutuvat kustannukset
- kirjanpito-, yleishallinto- ja toimistokustannukset
- hankkeen ohjausryhmän kustannukset

Yhdistelmä flat rate 7 % ja flat rate 1,5 %

Jos flat rate 7% -kehittämishankkeeseen sisältyy myös investointi, sovelletaan hankkeeseen flat rate 7 % ja flat rate 1,5 % -kustannusmallien yhdistelmää. EURA 2021 -järjestelmä yhdistää kehittämis- ja investointihankkeet samalle hakemukselle ja hankekoodille, eli kehittämis- ja investointihanketta voidaan hakea ja hallinnoida EURA 2021 -järjestelmässä yhtenä hankkeena.

Kehittämis- ja investointiosioille tulee tehdä omat kustannusarviot: kehittämissankkeen kustannusarvio lasketaan flat rate 7 % -kustannusmallin ja investointihankkeen kustannusarvio flat rate 1,5 % -kustannusmallin mukaan. Molemmille osioille on omat tukiprosentit.

Kertakorvaushanke (LUMP SUM)

Kertakorvausmallin mukaisissa hankkeissa hankkeen kokonaiskustannukset voivat olla enintään 200 000 euroa. Kertakorvaushankkeessa on hankkeen toteutettavat toimenpiteet ja syntyvän tuotoksen oltava selkeästi ja yksiselitteisesti määriteltynä hankehakemuksessa. Hankkeen toteuttaminen voidaan jakaa osiin, jos se on tarkoituksenmukaista toteutuksen kannalta. Jos toimenpiteet jaetaan osiin, kullekin toimenpiteelle laaditaan oma kustannusarvio ja ilmoitetaan toimenpiteestä syntyvä tuotos.

Tuen maksamisen perusteena ovat tuotokset ja niihin perustuvat kustannukset merkitään hakemuksen kohtaan "Kertakorvaus, hankkeen tuotokset"

➤ Jos kertakorvaushanketta ei jaeta osiin, ilmoitetaan kohdassa yhden tuen maksamisen perusteena oleva tuotos ja siitä aiheutuvat kustannukset.

➤ Jos kertakorvaushanke on tarkoitus jakaa osiin, hakijan on ilmoitettava kunkin osan tuen maksamisen perusteena oleva tuotos ja siitä aiheutuvat kustannukset erikseen.

EURA 2021 tarkistaa, että tuotosten yhteenlasketut kustannukset vastaavat hankkeen kokonaiskustannusarviota.

Kullekin tuotokselle tulee laskea oma kustannusarvio erikseen. Tuotosten yhteenlasketun summan tulee vastata hankkeen kokonaiskustannuksia (ml. flat rate, joka on 7 % palkka-, ostopalvelu-, matka- ja muista kustannuksista).

Esimerkiksi:

➤ Työpaketti 1 Toimintamallin kehittäminen

Todentava dokumentti: Kirjallinen raportti, n. 10 sivua

Tuotoksen arvo: 21 400 €

(palkkakustannukset 15 000 €, ostopalvelut 5 000 €, FR 1 400 €)

➤ Työpaketti 2 Koulutus

Todentava dokumentti: Ohjelma, osallistujaluettelo, tiivistelmä koulutuksesta

Tuotoksen arvo 29 960 €

(palkkakustannukset 17 000 €, ostopalvelut 8 000 €, muut kustannukset 1 000 €, matkakustannukset 2 000 €, FR 1 960 €)

➤ Työpaketti 3 Pilotointi

Todentava dokumentti: Tiivistelmä pilotoinnista ja sen tuloksista

Tuotoksen arvo 26 750 €

(palkkakustannukset 18 000 €, ostopalvelut 7 000 €, FR 1 750 €)

Kertakorvaushankkeen kustannusarvion laadinnassa käytetään kehittämishankkeissa flat rate 7 % -kustannusmallia ja palkkakustannusten osalta yksikkökustannusmallia. Investointihankkeessa käytetään flat rate 1,5 % -kustannusmallia.

- tuki maksetaan kyllä/ei-periaatteella rahoituspäätöksessä määritellyn, toteutuneen tuotoksen/tuotosten perusteella → maksu tapahtuu täysin tuotosperusteisesti
- tukipäätöstä voidaan muuttaa vain toteuttamisajan osalta.

Vakioitu kertakorvaus

Vakioidut kertakorvaukset poikkeavat tavanomaisesta kertakorvauksesta siten, että vakioitua kertakorvausta käytettäessä tuen hakijan ei tarvitse esittää kertakorvaushankkeelle erikseen kustannusarviota. EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman hallintoviranomainen on vahvistanut vakioitujen kertakorvausten määrän ennalta.

Vakioitujen kertakorvausten tarkoituksena on keventää hankkeiden haku- ja valintamenettelyä yleisimmin esiintyvissä kertakorvaushanketyypeissä.

EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman hallintoviranomainen on 17.5.2022 päätöksellään vahvistanut seuraavan vakioidun kertakorvausmallin, joka on käytettävissä Pohjois-Karjalan maakuntaliiton rahoittamissa hankkeissa:

- Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) ja oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) varoista rahoitettavissa kehittämishankkeissa esiselvityshanketyypin vakioitu kertakorvaus on 50 000 euroa.

Hallintoviranomaisen 17.5.2022 päätöksellä vahvistettuja vakioituja kertakorvauksia voidaan soveltaa rahoituslain (757/2021) nojalla rahoitettavissa kehittämishankkeissa.

Vahvistettu euromäärä vastaa hankkeen kokonaiskustannuksia. Tuen osuus vahvistetusta määrästä lasketaan hankkeen tukipäätöksen mukaisella tukiprosentilla. Hallintoviranomaisen päätöksellään vahvistamat vakioidut kertakorvaukset ovat voimassa kulloinkin vahvistetun suuruusina. Hankkeeseen on sovellettava koko sen toteuttamisajan tukipäätöksen tekopäivänä voimassa olevaa vakioidun kertakorvauksen määrää.

Hallintoviranomaisen 17.5.2022 päätöksellä vahvistettujen vakioitujen kertakorvausten toteuttamista ja tuen maksamista ei voi jakaa osiin, mikä on mahdollista tavanomaisessa kertakorvauksessa. Ennakon myöntäminen on kuitenkin mahdollista vastaavasti kuin muissakin hankkeissa.

Tuen hakija saa hankehakuilmoituksesta ja -ohjeista tiedon siitä, voidaanko kyseisessä hankehaussa käyttää vakioitua kertakorvausta. Rahoittava viranomainen voi myös asettaa hakuilmoituksessa ja -ohjeissa tarkempia edellytyksiä rahoitettaville hankkeille. Tarvittaessa lisätietoja voi kysyä rahoittavalta viranomaiselta.

[Tiedote vakioituja kertakorvauksia koskevasta hallintoviranomaisen päätöksestä 17.5.2022](#)

Palkat

Ohjelmakaudella 2021–2027 myös hankkeen palkkakustannukset korvataan joko kokonaan tai osittain yksinkertaistetuilla kustannusmalleilla. Kussakin hankehaussa käytettävissä olevat kustannusmallit ilmoitetaan hakuilmoituksessa. Rahoittava viranomainen tekee lopullisen päätöksen hankkeessa käytettävästä palkkakustannusmallista.

Tuen saajan on käytettävä hankkeessa kaikkien hankehenkilöstöön kuuluvien tehtävien osalta samaa palkkakustannusmallia, eikä sitä voi vaihtaa hankkeen kuluessa.

Käytössä on kaksi erilaista palkkakustannusmallivaihtoehtoa:

1. palkkakustannusten yksikkökustannusmalli ja
2. palkkakustannusten korvaaminen tosiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin perustuen sekä prosenttimääräinen korvaus palkkakustannusten sivukuluista ja lomarahasta (vakiosivukulumalli).

Molemmissa palkkakustannusmalleissa hakijan tulee täydentää hankesuunnitelmaan niiden hankehenkilöiden tehtävänkuvat, joiden palkkakustannuksia haetaan hankkeen välittöminä kustannuksina. Hankehakemuksessa haetaan rahoitusta tehtäville, ei henkilöille. Hakemuksessa tulee siis käyttää tehtävänimikkeitä, eikä henkilöiden nimiä. Tehtävänkuvauksessa tulee ilmoittaa kunkin hankehenkilön pääasialliset tehtävät hankkeessa (esim. mihin työpaketteihin ja toimenpiteisiin hankehenkilö osallistuu), hankkeeseen käytettävä työajan osuus sekä palkkakustannusten laskentatapa. Lisäksi palkkakustannusten ja tehtävän tarpeellisuus tulee perustella selkeästi.

Tuen saaja vastaa siitä, että EURA 2021 -järjestelmässä ilmoitettujen tehtävänkuvaustietojen kanssa sisällöllisesti yhtäpitävä tehtävänkuvaus, johon on sisällytetty myös kyseisen työntekijän nimitiedot (etu- ja sukunimi) sekä bruttotyövoimakustannusten määrittämiseen käytetty todentava aineisto, säilytetään tuen saajalla itsellään rahoituslain ja tukipäätöksen ehtojen mukaisesti.

Jos hankkeen toteuttamiseksi tehtävä työ vie vain osan henkilön työajasta tai henkilö työskentelee lyhytaikaisesti hankkeessa, tulee hankehenkilön työaikaosuuden olla vähintään 20 prosenttia vuotuisesta 100 prosentin työaikaosuutta vastaavasta työajasta. Perustellusta syystä rahoittaja voi hyväksyä pienemmänkin työaikaosuuden, joka ei kuitenkaan saa olla vähemmän kuin 10 prosenttia 100 prosentin työaikaosuutta vastaavasta vuotuisesta työajasta. Näitä pienemmät palkkakustannukset kuuluvat hankkeen flat rate -osuuteen.

Palkkojen yksikkökustannusmalli (tuntitaksamalli)

- tuntiperusteinen yksikkökustannus (tuntitaksa) lasketaan jakamalla vuotuiset bruttotyövoimakustannukset 1 720 tunnilla
- hakijan on osoitettava hakemuksessa riittävät tiedot yksikkökustannuksen laskemisesta
- bruttotyövoimakustannukseen lasketaan myös vuosiloma-ajan ja vapaajaksojen palkka, EI sivukuluja ja lomarahaa
- ei saa sisällyttää ylityökorvauksia, tulospalkkioita, luontoisetuja, bonuksia tai muita niihin rinnastettavia työnantajan vapaaehtoisesti maksamia tai hanketyöhön liittymättömiä tukikelvottomia eriä
- kustannukset osoitettava kunkin hankehenkilön osalta erikseen
- EURA 2021 -järjestelmä laskee sivukulujen ja lomarahan prosenttimääräisen osuuden tuen hakijan tukihakemuksessa ilmoittamien palkkakustannusten perusteella
- [Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman hallintoviranomainen on 24.8.2021 päätöksellään vahvistanut seuraavat vakiosivukuluprosentit](#): AMK:n opetushenkilöstön osalta 20,42 % ja muun kuin edellä mainitun hankehenkilöstön osalta 26,44 %.
  - sama prosentti voimassa koko hankkeen ajan
  - Vakiosivukuluprosentit voivat muuttua kesken ohjelmakauden hallintoviranomaisen päätöksellä.

Vaihtoehtoja bruttotyövoimakustannusten esittämiseksi:

1. Tehtävän tai henkilön todellinen palkka
  - Palkkakustannukset perustuvat kyseisen tehtävän tai henkilön todelliseen palkkaan erityisesti silloin, kun hankkeeseen liittyvää tehtävää hoitava henkilö on jo tiedossa hankehakemusvaiheessa ja kun palkka ei ylitä tuen saajan vastaavan tasoista tehtävistä yleisesti maksaman palkan määrää.
  - Lasketaan toteutuneiden palkkakustannusten perusteella, jos tehtävän työn vaativuustaso vastaa henkilön aiemmin tekemää työtä hakijaorganisaatiossa.

2. Johdettu asiakirjoista ja mukautettu 12 kuukauden jaksoa vastaavaksi
  - Jos vuotuisia palkkakustannusten bruttotyövoimakustannuksia ei ole saatavilla, ne voidaan johtaa saatavilla olevista asiakirjoihin perustuvista bruttotyövoimakustannuksista tai työsuhdeasiakirjasta, jolloin ne on asianmukaisesti mukautettava 12 kuukauden jaksoa vastaaviksi.
  - Esimerkiksi jos henkilö on työskennellyt tuensaajaorganisaatiossa vastaavissa tehtävissä alle 12 kuukautta tai henkilöllä on ollut edellisen 12 kuukauden aikana paljon esimerkiksi palkattomia virkavapaita.
  - Esimerkiksi jos saatavilla olisi vain aiemman 4 kuukauden jakson palkkatiedot, 12 kuukauden palkkakustannusten bruttotyövoimakustannus voitaisiin johtaa saatavilla olevista tiedoista siten, että myös vuosiloma-ajan ja vapaajaksojen palkan osuus lasketaan mukaan.

3. Keskiarvo saman palkkaluokan työntekijöiden tai vastaavien tehtävien palkkakustannuksista
  - Jos tehtävää hoitava henkilö ei ole tiedossa vielä hankehakemusvaiheessa tai hankkeessa tehtävän työn vaativuustaso ei vastaa henkilön aiemmin tekemän työn vaativuutta, voidaan vuotuinen palkkakustannusten bruttotyövoimakustannus laskea myös vähintään kolmen, mutta kuitenkin enintään viiden saman palkkaluokan työntekijän tai vastaavan tehtävän palkkakustannusten keskiarvona.

4. Keskiarvo riittävän lähellä olevista vastaavista palkkakustannuksista
  - Jos hankkeelle tehtävään työhön palkataan täysin uusi henkilö, jonka palkkakustannuksille ei ole selkeää vertailukohtaa, voidaan vuotuinen palkkakustannusten bruttotyövoimakustannus laskea keskiarvona vähintään kolmesta, mutta kuitenkin enintään viidestä riittävän lähellä olevasta vastaavasta palkkakustannuksesta.

5. Työehtosopimus, ammattiliiton palkkasuositus tai tilasto
  - Tuensaajaorganisaatiossa ei ole palkkakustannuksille selkeitä vertailukohtia tai ne työntekijät, joita keskiarvon määrittämiseksi tarvittavat palkkatiedot koskevat, eivät anna suostumustaan tietojen ilmoittamiselle
  - Voidaan hyödyntää alan työehtosopimuksia, ammattiliittojen palkkasuosituksia tai virallisia tilastoja

6. Mukautettu aiemmin osa-aikaisena työskennelleen palkasta
  - Jos kyseessä on aiemmin tuen saajaorganisaatiossa osa-aikaisena työskennellyt henkilö eikä saatavilla ole suoraan 100 prosentin työaikaosuutta vastaavaa vuotuista bruttotyövoimakustannusta, on bruttotyövoimakustannus ennen yksikkökustannuksen laskentaa mukautettava 100 prosentin työaikaosuutta vastaavaksi.
  - Esimerkiksi, jos henkilö on edellisen 12 kuukauden jakson työskennellyt tuen saajaorganisaatioissa 50 prosentin säännöllisellä työajalla ja 50 prosentin työaikaosuutta vastaava vuotuinen bruttotyövoimakustannus olisi ollut 18 000 euroa, tästä johdettu 100 prosentin työaikaosuutta vastaava vuotuinen bruttotyövoimakustannus olisi 36 000 euroa.

7. Yhdistelmä edellä mainituista määrittelytavoista (2-6)

- Bruttotyövoimakustannus voidaan määrittellä myös yhdistelemällä edellä mainittuja malleja. Tämä tulee perustella rahoittajalle.

Toimintavuoden aikana kokoaikaisen hanketyöntekijän tunnit eivät saa ylittää 1 720 tuntia eikä osa-aikaisen hanketyöntekijän vuosittaiset työtunnit saa ylittää prosenttiosuudella laskettua tuntimäärää. On hyvä huomioida, että käyttämättä jääneitä tunteja ei voida siirtää seuraavalle toimintavuodelle ilman muutospäätöstä ja perusteltua syytä. Näissäkin tapauksissa EURA 2021 -järjestelmä tukee työntuntimäärän seuranta.

Hankkeelle työskentelevien on pidettävä työajanseurantaa. Tämä koskee niin kokoaikaisia kuin osa-aikaisia hankehenkilöitä.

Todellisia palkkakustannuksia ei tarvitse todentaa maksatushakemukseen kirjanpidosta.

HUOM! Palkkakustannuksia todentavaa aineistoa ei saa liittää hankehakemukseen, mutta tuensaajalla on velvollisuus säilyttää ne.

Tosiasiallisesti aiheutuneet ja maksetut palkkakustannukset + sivukuluprosentti (vakiosivukulumalli)

- Palkkakustannukset ilman sivukuluja ja lomarahaa korvataan tosiallisiin aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin perustuen.
- Lakiin perustuvat työntekijän sivukulut ja virka- tai työehtosopimukseen perustuvat lomarahat korvataan keskimääräisenä prosenttimääräisenä osuutena välittömistä palkkakustannuksista (vakiosivukuluprosentti). Sivukuluprosentti ei muutu kesken hankkeen toteuttamisajan. Tällä hetkellä voimassa olevat vakiosivukuluprosentit ovat (HVO:n päätös 24.8.2021):
  - Vakiosivukuluprosentti 26,44 %
  - AMK:n opetushenkilöstön osalta 20,42 %
- Prosenttiosuus kattaa työnantajan laskennalliset lakisääteiset sivukulut ja lomarahan.
- Vuosiloma-ajan ja vapaajaksojen palkat ovat tukikelpoisia silloin, kun ne on ansaittu hankkeen tukipäätöksen mukaisena toteuttamisaikana sekä ne on tosiallisesti maksettu työntekijälle.
- Sivukulujen vakioprosenttia sovellettaessa palkkakustannusten sivukulut lasketaan seuraavasti: hankehenkilöstön todelliset palkkakustannukset x kiinteä ennalta määritetty prosenttiosuus.
- Osa-aikaisen hankehenkilön palkkakustannukset lasketaan kiinteänä prosenttiosuutena hankkeelle kuukausittain käytetyn kiinteän työaikaosuuden perusteella. Hakija vahvistaa kiinteän prosenttiosuuden hakemuksessa.
- Työajanseurantaa ei tarvitse pitää.

Matkakustannusten yksikkökustannusmalli

Ohjelmakaudella 2021–2027 hankkeen matkakustannukset voidaan ilmoittaa joko tosiasiallisesti aiheutuneiden matkakustannusten tai matkakustannusten yksikkökustannusmallin mukaan. Kussakin hankehaussa käytettävissä olevat ilmoitustavat ilmoitetaan hakuilmoituksessa.

Matkakustannusten yksikkökustannusmallissa koti- ja ulkomaan matkakustannukset korvataan ennakolta vahvistetun yksikkökustannuksen perusteella. Vahvistettu yksikkökustannus on voimassa koko hankeajan. [Hallinto- ja valvontaviranomaisen vahvistamat, voimassa olevat yksikkökustannukset löytyvät rakennerahastot.fi-sivuilta.](#)

Mallissa hankkeen tukikelpoiset matkakustannukset lasketaan kertomalla matkaan sovellettava yksikkökustannus hyväksyttävillä yksiköillä, eli tukikelpoisilla matkapäivillä. Matkapäivä (enintään 24 tunnin ajanjakso) alkaa henkilön lähtiessä matkalle virka- tai työpaikaltaan tai asunnoltaan ja päättyy hänen palatessaan matkalta virka- tai työpaikalleen tai asunnolleen. Jokainen alkava matkapäivä oikeuttaa yksikkökustannuksen mukaiseen korvaukseen.

Matkakustannusten korvaamisen edellytyksenä on, että tuen saaja on todentanut toteutuneet matkat ja matkapäivät tuen maksamista koskevassa hakemuksessa.

Yksikkökustannuksella korvataan:

- hankehenkilöstön
- hankkeen kohderyhmän ja
- hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden edustajien koti- ja ulkomaan matkakustannukset

Kotimaanmatkat:

- yli 15 km:n etäisyydelle virka- tai työpaikasta tai asunnosta kohdistuvat matkakustannukset
- alle 15 km:n etäisyydelle kohdistuvat matkat korvataan hankkeen flat rate -osuudella
- yksikköhinta kotimaassa:
  - hankehenkilöstö 176 €/matkapäivä
  - hankkeen kohderyhmän ja osallistuvien organisaatioiden edustajat 132 €/matkapäivä

Ulkomaanmatkojen yksikköhinta:

- Eurooppaan suuntautuviin matkoissa 368 €/matkapäivä
- Euroopan ulkopuolelle suuntautuviin matkoissa 720 €/matkapäivä
- ulkomaanmatkojen yksikkökustannus on sama hankehenkilöstölle, hankkeen kohderyhmälle ja hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden edustajille

Luontoissuoritukset

EAKR-osarahoitteisissa hankkeissa ei hyväksytä luontoissuorituksia (erikseen raportoitavia kustannuksia) osana hankkeen kustannuksia tai rahoitusta.

Hakemusten käsittely, arviointi ja valintaprosessi

Hakemukset arvioidaan yleisten ja erityisten valintaperusteiden mukaisesti. Kaikkien rahoitusta koskevien yleisten valintaperusteiden tulee täytyä, jotta hakemus voi edetä arviointiin ja erityisten valintaperusteiden pisteytykseen.

Eriyistävoitekohtaiset valintaperusteet on ilmoitettu hakuilmoituksen valintaperusteita koskevassa kohdassa. Erityisissä valintaperusteissa horisontaaliset valintaperusteet arvioidaan asteikolla 0–3. Muut erityiset valintaperusteet arvioidaan asteikolla 0–5.

Rahoitamme hankkeita, jotka parhaiten

- toteuttavat [Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelmaa](#)
- tukevat [Pohjois-Karjalan maakuntaohjelman POKAT 2025](#) tavoitteita tai [Pohjois-Karjalan älykkään erikoistumisen strategiaa](#) tavoitteita

JTF-rahoituksen osalta hankkeiden tulee toteuttaa [Pohjois-Karjalan alueellista oikeudenmukaisen siirtymän suunnitelmaa](#).

Toimintalinjan 3 (Saavutettavampi Suomi) hankkeiden tulee toteuttaa [Pohjois-Karjalan liikennejärjestelmäsuunnitelmaa](#).

Valinnoissa kiinnitetään erityistä huomiota hakemusten laatuun sekä rahoitettavien toimenpiteiden tuloksellisuuteen ja vaikuttavuuteen. Hankkeiden tuloksia ja vaikutuksia seurataan Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelmassa esitetyillä tuotos- ja tulosindikaattoreilla ja niiden toteutumisella.

Kestävän kaupunkikehittämisen hankkeiden hakeminen, käsittely ja valintaprosessi

Ekosysteemisopimusten toteuttamiseen ja kestävän kaupunkikehittämisen toimiin käytetään kansallisella tasolla kahdeksan prosenttia EAKR-varoista. Kestävän kaupunkikehittämisen perustan muodostavat valtion ja 16 kaupunkiseudun solmimat ekosysteemisopimukset.

Pohjois-Karjalasta sopimuksen valtion kanssa on solminut Joensuun kaupunki. Sopimus toteuttaa Joensuun kaupungin ja valtion välistä innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimusta. Pohjois-Karjalan maakuntaliitto toimii näissä hankkeissa rahoittavana viranomaisena.

Hankehakemukset kohdennetaan EURA 2021 -järjestelmässä avoinna olevaan kestävän kaupunkikehittämisen EAKR-hakuun. Pohjois-Karjalan maakuntaliitto arvioi hakemusten yleisten valintaperusteiden täyttymisen. Pohjois-Karjalan maakuntaliitto toimittaa hakuajan päätyttyä määräajassa saapuneet hakemukset Joensuun kaupungin muodostamalle johtoryhmälle tarkoituksenmukaisuusharkintaan eli arvioitavaksi. Vain ne hakemukset, jotka täyttävät yleiset valintaperusteet, voivat edetä johtoryhmän arvioitavaksi. Johtoryhmän kaupungin edustajat pisteyttävät erityiset valintaperusteet ja mahdollisen haussa määritellyn tarkentavan valintaperusteen.

Arvioinnin jälkeen johtoryhmä tekee Pohjois-Karjalan maakuntaliitolle esityksen rahoitettavien hankkeiden valinnasta. Pohjois-Karjalan maakuntaliitto myöntää EAKR-varoista kestävän kaupunkikehittämisen toteuttamiseksi tarkoitetun tuen kaupunkien johtoryhmän esityksen

mukaisesti, jos tuen myöntäminen on lain, Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman sekä ekosysteemisopimuksen mukaista.

Valintakriteerit

Yleiset valintaperusteet

Kaikkien rakennerahasto-ohjelmasta rahoitettavien hankkeiden on täytettävä seuraavat yleiset valintakriteerit. Hakemukset, jotka täyttävät ne, etenevät sisällölliseen arviointiin.

1. Hakemuksessa kuvatun hankkeen toimenpiteet kuuluvat sen rahaston säädösten soveltamisalan piiriin, josta tukea haetaan. Hankkeen toimenpiteet voidaan kohdentaa yleisasetuksen liitteessä mainittuun tukitoimityyppiin, ja tuettava toiminta on ohjelman erityistavoitteen mukaista.
2. Tuen hakija on julkisoikeudellinen yhteisö tai yksityisoikeudellinen oikeushenkilö. Ryhmähankkeen kaikki hakijat täyttävät tuensaajalle asetetut edellytykset. Yritystukilain mukaisissa yrityksen kehittämisavustusta koskevilla hankkeilla hakijana voi olla myös yksityinen elinkeinonharjoittaja.
3. Hankkeella on konkreettinen hankesuunnitelma, joka pohjautuu tunnistettuun tarpeeseen ja joka edistää Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman erityistavoitteen tuloksellista toteutumista. Hankkeen eteneminen on seurattavissa ja todennettavissa hankesuunnitelman perusteella.
4. Tuen hakijalla on riittävät taloudelliset ja muut edellytykset hankkeen toteuttamiseksi. Tuen hakijaa ei ole asetettu konkurssiin tai selvitystilaan. Tuen hakija ei ole olennaisesti laiminlyönyt velvollisuuksiaan suorittaa veroja tai lakisääteisiä maksuja, eikä hakijalla ole olennaisia maksuhäiriöitä, ellei rahoittava viranomainen erityisestä syystä pidä tuen myöntämistä tarkoituksenmukaisena. Tuen hakijan avainhenkilö ei ole syylistynyt aiemmin avustuksia koskevaan rikokseen eikä häntä ole asetettu liiketoimintakieltoon.
5. Hankkeelle on hakemuksessa esitetty tarkoituksenmukaiset resurssit. Tuen hakijalla on tarvittava osaaminen hankesuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.
6. Tuen hakijalla on riittävät edellytykset vastata hankkeella aikaansaadun toiminnan jatkuvuudesta hankkeen päättymisen jälkeen, jollei tämä ole hankkeen luonteen vuoksi tarpeetonta.
7. Tuen hakijalla ei ole aiemmin myönnetyn, ryhmäpoikkeusasetuksen (EU) N:o 651/2014 muut. 1084/2017 mukaista, valtiontuen takaisinperintäpäätökseen perustuvaa maksamatonta täytäntöönpanokelpoista saatavaa. Ei koske hanketta, mikäli kyse on muusta tukimuodosta kuin ryhmäpoikkeusasetuksen nojalla myönnettävästä yrityksen kehittämisavustuksesta.
8. Hankesuunnitelman mukaan hanke ei sisällä toimintaa, joka on ollut osa sellaista aiempaa toimea, jossa on toteutettu yleisasetuksen 60 artiklan mukainen siirtäminen tai jossa on kyse yleisasetuksen 59 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua tuotannollisen toiminnan siirtämisestä suuralueelta toiselle.

9. Hanke ei sisällä toimintaa, josta komissio on antanut toimintaan suoraan kohdistuvan perustellun lausunnon SEUT-sopimuksen 258 artiklassa tarkoitetusta rikkomisesta, joka vaarantaa menojen laillisuuden ja sääntöjenmukaisuuden tai toimien toteuttamisen.
10. Tukea ei myönnetä yleisenä toimintatukena.
11. Haettavalla tuella on merkittävä vaikutus tuen käytön kohteena olevan toiminnan toteuttamiseksi.
12. Kehittämishankkeen tulokset ovat yleisesti hyödynnettävissä. Jos kehittämishankkeen toimenpiteisiin osallistuu hyödynsaajina taloudellista toimintaa harjoittavia yksiköitä, vaatimusta ei sovelleta näiden hyödynsaajien toiminnan tuloksiin siltä osin, kun tuki on kohdennettu niille tukipäätöksessä vähämerkityksisenä tukena. Tällaisilla maakuntien liittojen rahoittamilla hankkeilla on oltava laajempia aluekehitysvaikutuksia. Tätä kohtaa ei sovelleta, kun tuki myönnetään yritystukilain nojalla yrityksen kehittämisavustuksena. Ei koske hanketta, jos kyse on yrityksen kehittämisavustuksesta.
13. Tuen hakijalla on riittävät toimintaedellytykset ja tarvittavat taloudelliset resurssit käyttö- ja ylläpitokustannusten kattamiseksi hankkeessa, jossa on infrastruktuuri- tai tuotannollisia investointeja. Ei koske hanketta, jos kyse ei ole infrastruktuuri- tai tuotannollisista investoinneista.
14. Yritystukilain (758/2021) mukaisena yrityksen kehittämisavustuksena rahoitettavaan hankkeeseen tai toimintalinjalla 3 rahoitettavaan hankkeeseen sisältyvät aineelliset investoinnit tai toimintalinjalla 7 rahoitettavat biomassan lisääntyvään käyttöön tai turvesoiden ennallistamiseen ja jälkikäyttöön liittyvät investoinnit ovat DNSH (Do No Significant Harm) -periaatteen mukaisia. Ei koske hanketta, mikäli kyse on muusta kuin aineellisia investointeja sisältävästä yrityksen kehittämisavustuksena rahoitettavasta hankkeesta tai toimintalinjalla 3 rahoitettavasta hankkeesta tai toimintalinjalla 7 rahoitettavasta muusta kuin biomassan lisääntyvään käyttöön tai turvesoiden ennallistamiseen ja jälkikäyttöön liittyviä investointeja sisältävästä hankkeesta.
15. Ympäristövaikutusten arviointi on tehty hankkeelle, jolla on merkittäviä ympäristövaikutuksia. Ei koske hanketta, jos kyse ei ole toiminnasta, joka edellyttää ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaan laissa tarkoitetun arvioinnin tekemistä.
16. Hankkeen infrastruktuuri-investoinnille, jonka odotettu elinkaari on vähintään viisi vuotta, on tehty ilmastokestävyuden arviointi. Ei koske hanketta, jos kyse on yrityksen kehittämisavustushakemuksesta, ESR-hakemuksesta, jos kyse ei ole infrastruktuuri-investoinnista tai jos infrastruktuuri-investoinnin odotettu elinkaari on alle viisi vuotta.
17. Hakemuksen mukainen toiminta on alueen älykkään erikoistumisen strategian painopisteiden mukaista. Ei koske hanketta, jos kyse on muusta kuin erityistavoitteeseen 1.1. kohdistetusta hakemuksesta.

Ei merkittävää haittaa -periaate

Ei merkittävää haittaa -periaate (do no significant harm, DNSH) on käytännön työkalu hankkeiden ympäristövaikutusten tarkasteluun. Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelmassa hankehakemuksia käsittelevän rahoittajan on tehtävä tarkastelu sellaisten JTF-hankkeiden osalta, joihin sisältyy biomassan lisääntyvään käyttöön tai turvesoiden ennallistamiseen ja jälkikäyttöön

liittyviä investointeja. Tarkastelu tulee tehdä myös ohjelmasta rahoitettavien liikennehankkeiden osalta (Toimintalinja 3). Arvioinnin tueksi hakijoita pyydetään täyttämään Ei merkittävää haittaa - arviointilomake (Liite 2) sellaisten hakemusten osalta, jotka kuuluvat yllä mainittuihin kategorioihin.

Hankkeita tulee arvioida kuuden ympäristötavoitteen kannalta:

- ilmastonmuutoksen hillintä,
- ilmastonmuutokseen sopeutuminen,
- vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojelu,
- siirtyminen kiertotalouteen (mukaan lukien jätteen synnyn ehkäisy ja kierrätys),
- ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen, ja
- biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemien suojelu ja ennallistaminen.

Arviointi tehdään kaksivaiheisesti. Ensimmäisessä vaiheessa tehdään yleispiirteinen arviointi, jonka perusteella tunnistetaan ne ympäristötavoitteet, joista on laadittava yksityiskohtaisempi haitta-arviointi. Tarkennettu haitta-arviointi perusteluineen tehdään niille ympäristötavoitteille, joihin voi kohdistua merkittäviä vaikutuksia.

Erityiset valintaperusteet

Erityisiä valintaperusteita on kolmenlaisia: **sisällöllisiä, horisontaalisia ja tarkentavia**.

Sisällölliset erityiset valintaperusteet ovat erityistavoitekohtaisia. Ne eivät rajaa hankkeiden tukikelpoisuutta, vaan pyrkivät nostamaan esille parhaita hankkeita. Valintaperusteiksi on nostettu ohjelman erityistä lisäarvoa tuottavia painopisteitä tai painotuksia.

Horisontaaliset valintaperusteista kaikkia hankkeita koskevat toimenpiteet tasa-arvon, EU:n peruskirjan periaatteiden, kestävä kehityksen ja Itämeri-strategian tukemiseksi.

Haun sisältöä voi täsmentää tarkentavilla valintaperusteilla. Tarkentava valintaperuste voi koskea alueellisen strategian, valtakunnallisen teeman tai innovaatioekosysteemisopimuksen painotuksia. Hakuilmoituksessa täsmennetään tarkentavan valintaperusteen sisältö.

Rahoittava viranomainen arvioi hakemuksen pisteyttämällä haussa sovellettavat sisällölliset ja tarkentavat erityiset valintaperusteet asteikolla 0-5. Horisontaaliset valintaperusteet pisteytetään asteikolla 0-3.

Erityistavoitekohtaiset sisällölliset valintaperusteet

Jokaisella erityistavoitteella on erityistavoitteen sisältöön perustuvat erityiset valintaperusteet. Rahoittaja ilmoittaa hakuilmoituksessa mitkä valintaperusteet ovat käytössä kussakin hankehaussa.

EAKR-Toimintalinja 1: Innovatiivinen Suomi

Erityistavoite 1.1: Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen

1. Hanke vahvistaa osaamista, ennakointi- tai innovointitoimintaa tai uusien teknologioiden kehittämistä.
2. Hanke tukee pk-yritysten tuotteiden, materiaalien, palvelujen tai tuotantomenetelmien kehittämistä, pilotointia ja kaupallistamista tai uusien teknologioiden käyttöönottoa ja hyödyntämistä.
3. Hanke tukee kaupunkien ja kuntien pilotointi- ja kokeilu ympäristöjen kehittämistä.
4. Hanke tukee elinkeinoelämän tarpeista lähtevää TKI-toimintaa.
5. Hanke edistää kasvuhakuista tai työllistävää yritystoimintaa.
6. Hanke edistää oppi- ja tutkimuslaitosten sekä elinkeinoelämän välistä yhteistyötä.
7. Hanke tukee älykkääseen erikoistumiseen liittyviä alueiden välisiä ja/tai kansainvälisiä kumppanuuksia.

Erityistavoite 1.2: Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyväksi

1. Hanke edistää digitalisaation hyödyntämistä TKI-toiminnassa.
2. Hanke tukee uusien digitaalisten työmenetelmien käyttöönottoa julkisella ja/tai yksityisellä sektorilla.
3. Hanke edistää digitalisaation ja sitä hyödyntävien teknologioiden soveltamista tai hyödyntämistä.
4. Hanke edistää jo rakennettujen tehokkaiden tietoliikenneverkkojen käyttöönottoa.
5. Hanke tukee älykkään ja vähäpäästöisen liikunnan innovaatioita ja digitalisaatiota.
6. Hanke tukee pk-yritysten digitalisaatiota.
7. Hanke edistää kasvuhakuista tai työllistävää yritystoimintaa.
8. Hanke tukee pk-yrityksen kansainvälistymistä.
9. Hanke tukee digitaalisten innovaatiokeskusten käynnistämistä ja/tai kehittämistä.
10. Hanke tukee yritysten sähköistä liiketoiminnan, asiakaspalvelun tai teknologisen osaamisen kehittämistä ja teknologian käyttöönottoa.

EAKR-toimintalinja 2: Hiilineutraali Suomi

Erityistavoite 2.1: Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen

1. Hanke tukee hiilineutraalien ratkaisujen tai toimintamallien kehittämistä.
2. Hanke edistää energiaterhokkuutta koskevaa yhteistyötä eri toimijoiden välillä.
3. Hanke edistää uusiutuviin energialähteisiin tai energiatuotannon monipuolistamiseen liittyvää ja energiaterhokkuutta lisäävää tutkimus- ja kehitystyötä.
4. Hanke edistää hiilineutraaliin talouteen liittyvien uusien energia- ja materiaaliterhokkuutta parantavien toimintatapojen, teknologioiden ja ratkaisujen soveltamista yrityksissä.
5. Hanke tukee pk-yritysten kestävä kasvua ja uudistumista.
6. Hanke tukee pk-yrityksen kansainvälistymistä.
7. Hanke edistää pk-yritysten hiilineutraalisuutta edistävien tuotteiden, materiaalien, palvelujen tai tuotantomenetelmien kehittämistä, pilotointia ja kaupallistamista.
8. Hanke edistää elinkeinoelämäverkottunutta tutkimusta, yhteiskehittämistä tai julkisia innovatiivisia hankintoja energiansäästöön tai energiaterhokkuuden parantamiseksi.
9. Hanke kehittää työkaluja hiilineutraalisuustavoitteiden monitorointiin ja seurantaan osana kilpailukykyisten tuotteiden, palvelujen ja ratkaisujen kehittämistä sekä elinkeinoelämälähtöistä tutkimusta.
10. Hanke on kansallisen ilmasto- ja energiastrategian (NCEP) mukainen.

11. Hanke on pitkän aikavälin korjausrakentamisstrategian 2020–2050 mukainen.

Erityistavoite 2.3: Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen

1. Hanke tukee kiertotalouteen ja korkean jalostusasteen biotalouteen, cleantechiin tai hiilenkiertoon liittyvää TKI-toimintaa.
2. Hanke tukee kiertotalouden tiekarttojen valmistelua.
3. Hankkeessa kehitetään älykästä materiaalien hallintaa ja hillitään jätteiden syntyä.
4. Hanke edistää hiilensidontaan ja/tai hiilinieluihin liittyvää tutkimus- ja kehitystyötä.
5. Hankkeella kehitetään luonnonvara-alan kestävyttä ja nostetaan luonnonvarojen ja teollisuuden sivutuotteiden jalostusastetta.
6. Hanke tukee pk-yritysten kestävästä kasvusta ja uudistumisesta.
7. Hanke tukee pk-yrityksen kansainvälistymistä.
8. Hanke edistää digitaalisia ratkaisuja kiertotalouteen siirtymisessä.
9. Hanke vahvistaa kiertotalouteen ja korkean jalostusasteen biotalouteen liittyvää liiketoiminta- ja markkinaosaamista ja kehittää uusia tuote- ja palvelukonsepteja.
10. Hankkeessa kehitetään ekosysteemejä, osaamiskeskittymiä ja verkostoja sekä tuetaan muita yhteistyömuotoja, joihin voi osallistua myös suuria yrityksiä.
11. Hanke on linjassa valtakunnallisen jätesuunnitelman kanssa.

EAKR-toimintalinja 3: Saavutettavampi Suomi

Erityistavoite 3.1: Alueellisen ja paikallisen saavutettavuuden kehittäminen

1. Hankkeella tuetaan pk-yritysten investointeihin tai kasvuun vaikuttavia, kestäviä liikenne- ja/tai logistiikkainvestointeja, ml. kävelyn ja pyöräilyn yhteydet
3. Hankkeella tuetaan maantieliikenteen parempaa yhteenliitettävyyttä muihin kuljetusmuotoihin nähden
4. Hanke tukee älykkäitä ratkaisuja liikenteen ja kestävästä liikkumisesta tarpeisiin
5. Hankkeella edistetään liikenneturvallisuutta alueellisesti tai paikallisesti tunnistetuissa kehittämiskohteissa
6. Hankkeella tuetaan melutasoa alentavia toimia
7. Hankkeella tuetaan kestävästä, ilmastonmuutoksen kestävästä, älykästä tai yhteenliitetympää alueellista tai paikallista saavutettavuutta
8. Hanke on linjassa valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman kanssa
9. Hanke on linjassa maakuntien liikennejärjestelmäsuunnitelmien kanssa
10. Hanke on linjassa ELY-keskusten hankekorttien kanssa

JTF, toimintalinja 7: Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto

Erityistavoite 7.1: Turpeesta luopumisen alueellisesti oikeudenmukainen siirtymä

1. Hanke tukee ja edistää turveyrittäjien ja muiden turvesektorin toimijoiden uudelleen työllistymistä tai uuden liiketoiminnan käynnistämistä
2. Hanke edistää kasvuhakuista ja uutta työllistävää liiketoimintaa
3. Hankkeella tuetaan uudistuvaa liiketoimintaa sekä yritysten jatkuvuutta
4. Hanke parantaa pk-yritysten kasvu-, kansainvälistymis-, markkinointi- tai innovointivalmiuksia tai -edellytyksiä
5. Hanke tukee pk-yritysten tuotteiden, palveluiden tai tuotantomenetelmien kehittämistä ja kaupallistamista tai uuden teknologian käyttöönottoa

6. Hanke vahvistaa hiilineutraaliin talouteen liittyvää liiketoiminta- ja markkinaosaamista tai kehittää uusia tuote- ja palvelukonsepteja
7. Hanke tukee ja edistää elinkeinoelämän tarpeista lähtevää TKI-toimintaa
8. Hanke vahvistaa kiertotalouteen ja korkean jalostusasteen biotalouteen liittyvää liiketoiminta- ja markkinaosaamista ja kehittää uusia tuote- ja palvelukonsepteja
9. Hanke edistää hiilinielujen säilyttämistä tai ennallistamista
10. Hanke tukee elinkeinojen sopeutumista ilmastonmuutokseen
11. Hankkeen toimenpiteillä edistetään erityisesti nuorten työttömien ja työelämän ulkopuolella olevien työllisyyttä välittömästi tai välillisesti.
12. Hankkeessa edistetään erilaisia työmahdollisuuksien räätälöintejä yhteistyössä rekrytoivien työnantajien kanssa
13. Hanke vastaa osaltaan tunnistettuihin paikallisiin/alueellisiin työvoimatarpeisiin
14. Hankkeen toimenpiteillä edistetään koulutuksessa aliedustettuihin ryhmiin kuuluvien osaamista ja sitä kautta työllistymismahdollisuuksia

Horisontaaliset periaatteet

Horisontaalisia periaatteita tarkastellaan kaikissa hankehakemuksissa. Hanke voidaan valita rahoitettavaksi vain, jos horisontaaliset periaatteet on otettu huomioon hankesuunnitelmassa. Horisontaalisten periaatteiden toteutumista seurataan koko hanketoiminnan ajan ja raportoidaan hankkeen loppuraportissa. Rahoittaja voi myös edellyttää periaatteiden toteutumisen raportointia seurantaraportissa lisäämällä asian rahoituspäätöksen ehtoihin.

Horisontaaliset periaatteet on jaettu hakemuksessa neljään osaan:

- hanke tukee sukupuolten tasa-arvoa
- hanke tukee EU:n perusoikeuskirjan periaatteita ml. yhdenvertaisuutta, syrjimättömyyttä ja esteettömyyttä
- hanke tukee kestävän kehityksen periaatteita ja unionin ympäristöpolitiikkaa
- hanke tukee EU:n Itämeren strategiaa

Alueelliset, täydentävät valintaperusteet

Lisäksi maakunnan yhteistyöryhmä voi päättää alueellisista, täydentävistä valintaperusteista, jotka ilmoitetaan hakuilmoituksessa.

Pohjois-Karjalan maakuntaliiton hankehauissa alueelliseksi valintaperusteeksi on valittu Pohjois-Karjalan maakuntaohjelman mukaisuus, eli hankkeiden tulee toteuttaa voimassa olevan POKAT-ohjelman jotakin kehittämistavoitetta.

Tiedotus ja viestintä

Viestinnällä pyritään saamaan hankkeiden viiteryhmät innostumaan hankkeesta sekä löytämään uusia toimijoita ja ihmisiä mukaan hankkeeseen. Viestinnällä voidaan myös kertoa hankkeen tuloksista ja levittää parhaita käytäntöjä. Viestintä on rakennerahastohankkeen onnistumisen edellytys ja oikeuttaa julkisen rahoituksen. EU myös velvoittaa tuensaajia (hanketoimijoita)

tiedottamaan. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2021/1060) säädetään tuensaajien viestintää koskevista velvollisuuksista artiklassa 50: [Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus \(EU\) 2021/1060](#)

Euroopan komissio on laatinut viestinnän tueksi [viestintäohjeen tuensaajille, välittävälle toimielimille ja hallintoviranomaiselle](#). Tuensaajien tehtävät kuvataan ohjeen sivuilla 25 ja 26. Hankkeiden tulee toimia ohjeiden mukaisesti.

Lipputunnusta tulee käyttää kaikessa viestinnässä ja kaikilla viestintäkanavilla (ohjeen sivu 5)!

Suomessa käytetään lipputunnusta, jonka yhteydessä on teksti ”Euroopan unionin osarahoittama”. Minkään erityisrahaston nimeä ei tule mainita tässä yhteydessä. EU:n symbolin lisäksi EU:lta saatavaa tukea ei saa tuoda esiin muulla ilmeellä tai logolla. Kansallisia logoja, jotka viittaavat EU-tukeen, ei saa käyttää EU-lipputunnuksen lisäksi.

Euroopan unionin osarahoittama

EU-lipputunnuksen vähimmäiskorkeuden on oltava 1 cm. Tietyissä aineistoissa ja tuotteissa (kuten kynät) symboli voi olla pienemmässä koossa.

Jos EU-lipputunnuksen lisäksi aineistoissa käytetään muita logoja, tulee EU-lipputunnuksen olla vähintään samankokoinen kuin muut logot.

[EU-lipputunnus ja tarkemmat käyttöohjeet löytyvät EU-komission sivuilta.](#)

Visuaalinen ilme ja graafiset elementit

[Työ- ja elinkeinoministeriön mediapankkiin, Emmiin](#) on tallennettu hanketoiminnan ja viranomaistyön toteutuksessa hyödynnettäviksi:

- PowerPoint-Pohjat
- Asiakirjapohjat
- Visualiseen kuvitukseen ikonit
- Videoplanssit
- Ohjeistus visuaalisen aineiston käyttöön

Julisteet ja tiedotuskyltit

EU:n komissio on tehnyt EU-toimijoiden käyttöön [generaattorin \(online generator\)](#), jonka avulla hankkeet voivat valmistaa helposti yleisasetuksen (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1060) edellyttämiä kylttejä ja A3-kokoisia julisteita ja mainostauluja.

Julisteet ja kyltit on helppo tehdä seuraamalla ohjeita ja valintaikkunoita. Valmiisiin pohjiin tulee hankkeen tiedot ja kuvaus hankkeesta. Hankkeen kuvan voi laittaa sille varatulle paikalle, samoin organisaation ja/tai hankkeen logon. Muistathan, että muuta EU-rahoitukseen viittaavaa logoa ei tule käyttää EU-lippulogon ohella. Generaattorin kohdassa 3, Suomessa valitaan EU-lipputunnuksen kanssa käytettäväksi rahoitusteksti ”osarahoittama”. Kielivalikosta voit tässä kohdassa valita halutun kielen lipputunnuksen tekstiin.

Hankkeen tulee asettaa **pysyvä tiedotuskyltti**, mikäli sen kokonaisrahoitus ylittää asetuksessa asetetut rajat (EAKR 500.000 euroa ja JTF sekä ESR+ 100.000 euroa) JA hankkeeseen sisältyy investointi tai laitteiden hankintaa. EU:n komission antamien ohjeiden mukaan investoinnin suhteellisella koolla tai laitehankintojen suuruudella ei ole merkitystä. Näin ollen kaikki ne hankkeet, joissa on investointi (rahoitusasetuksen 7 §:n mukainen) tai joihin sisältyy laitehankintoja, ovat velvollisia tiedotuskyltin asettamaan, mikäli kokonaisrahoitus ylittää edellä mainitut rajat. Jos kehittämishankkeeseen EI sisälly laitehankintoja, ei tiedotuskyltin asettamisvelvoitetta ole ja tällöin riittää 50 artiklan 1 kohdan d) alakohdan mukainen A3 kokoisen julisteen asettaminen esille, rahoituksen määrästä riippumatta.

Ryhmähankkeiden tiedotuskyltin käytön velvoitetta arvioitaessa katsotaan koko ryhmähankkeen kokonaiskustannuksia. Jos ryhmähankkeen kokonaiskustannukset ylittävät asetetut rajat (EAKR 500.000 euroa ja JTF sekä ESR+ 100.000 euroa) JA jossain osahankkeessa toteutetaan investointi tai laitehankinta, on sen läheisyyteen asetettava kyltti.

Tiedotuskylttiä ei tule poistaa niin kauan kuin se on tarkoituksenmukaisesti säilytettävissä alkuperäisellä tai näkyvyydeltään vähintään siihen rinnastettavalla paikalla. Vähintään kyltin on oltava hyvässä kunnossa investoinnin pysyvyysvelvoitteen päättymiseen asti. Kyltin poistaminen tätä ennen sanktioidaan.

Hakemusten julkisuus

Rakennerahastotoimintaan sovelletaan lakia viranomaisten toiminnan julkisuudesta (julkisuuslaki, 621/1999), jonka mukaan rahoittajaviranomaisella olevat ja sille toimitettavat asiakirjat ovat lähtökohtaisesti julkisia. Asiakirjojen salassapito on mahdollista vain laissa mainituilla perusteilla (julkisuuslaki 24 §), joita ovat esim. yksityiskohtaiset tiedot hakijoiden tutkimus- ja kehitystyöstä sekä yksityisten ja julkisyhteisöjen liike- ja ammattisalaisuuksista.

Hakijoiden tulee jo hakemusvaiheessa ottaa huomioon julkisuuslain vaatimukset. EURA 2021 järjestelmässä voi merkitä salaisiksi liitteet, mikäli liite sisältää hakijan mielestä salassa pidettäviä tietoa. Hakijan tulee esittää salassapidon perustelut. Salaiseksi merkitty liite ei saa sisältää henkilötunnuksia tai muita henkilötietoja.

Hakijan salassa pidettäväksi toivotat tiedot tulee eritellä erilliseen liitteeseen, mikä toimitetaan rahoittajalle hankehakemuksen liitteenä EURA 2021 -järjestelmässä. Lopullinen harkinta tietojen salassa pitämiselle on aina rahoittajaviranomaisella. Arviointi suoritetaan jokaisen hankkeen osalta erikseen.

Yhteyshenkilöiden, käsittelijöiden ja allekirjoittajien nimet voidaan tallentaa EURA2021 järjestelmään. EURA2021 -järjestelmään ei saa tallentaa henkilötunnuksia vaan hankehakemuksen taustalomakkeella esitetään esim. palkkakustannukset tehtävänimikkeittäin. Tehtävänimikettä käytetään myös muiden kustannuslajien kohdalla, jos se on tarpeen. Lisätietoa EURA 2021 järjestelmän tietosuojasta sekä tietosuojaseloste löytyy järjestelmän [Tietoa järjestelmästä](#) -osiosta.

Liite 1: Erityistavoitekohtaiset sisällöt ja tuotos- ja tulosindikaattorit

Innovatiivinen Suomi - Toimintalinjan 1 pääasiallinen sisältö:

Erityistavoite 1.1 Tutkimus ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen

TKI-toiminta

- Vahvistetaan osaamista, ennakointi- ja innovointitoimintaa edistämällä pk-yritysten tuotteiden, materiaalien, palvelujen ja tuotantomenetelmien kehittämistä, pilotointia ja kaupallistamista sekä uusien teknologioiden käyttöönottoa ja hyödyntämistä.
- Tuetaan erityisesti elinkeinoelämän tarpeista lähtevien innovatiivisten ja älykkäiden ratkaisujen, avointen toimintamallien sekä kokeilu-, pilotointi-, demonstraatio- ja oppimisympäristöjen sekä tutkimusinfrastruktuurien kehittämistä ja yhteiskäyttöä.
- Tuetaan muun muassa kaupunkien ja kuntien pilotointi- ja kokeiluympäristöjen kehittämistä.
- Kehitetään innovatiivisia ja kestäviä julkisia hankintoja sekä niiden parempaa hyödyntämistä referenssiympäristöinä ja TKI-yhteistyön vaikuttavuuden kasvattajana.
- Edistetään vihreää siirtymää tukevaa TKI-toimintaa, mukaan lukien resurssiviisaus, kierto- ja biotalous ja uudistuva teollisuus.

TKI-yhteistyö ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen

- Luodaan TKI-yhteistyömalleja ja toimintatapoja korkeakoulujen, tutkimuslaitosten sekä toisen asteen koulutuksen järjestäjien ja yritysten yhteistyölle, osaamisen ja teknologian siirrolle sekä kulttuuri- ja luovan osaamisen paremmalle hyödyntämiselle TKI-toiminnassa.
- Kehitetään elinkeinoelämän ja tutkimuksen yhteistyötä sekä elinkeino- ja työelämälähtöisen soveltavan tutkimuksen hyödyntämistä yritystoiminnassa.
- Tuetaan elinkeino- ja työelämälähtöisen TKI-toiminnan vahvistamista sekä osaamis- ja innovaatioekosysteemien syntymistä, kehittämistä ja kytkeytymistä kansallisiin ja kansainvälisiin arvoverkostoihin, ml. vihreään siirtymään.
- Tuetaan alueellisten älykkään erikoistumisen strategioiden hyvää hallintaa, toimeenpanoa ja TKI-verkoston kytkeytymistä arvoverkostoihin sekä vahvistetaan yritysten kiinnittymistä älykkään erikoistumisen prosesseihin.
- Tuetaan älykkääseen erikoistumiseen liittyviä alueiden ja alojen välisiä sekä kansainvälisiä kumppanuuksia.
- Edistetään teknologioiden uutta soveltamista ja tuetaan uusien teknologioiden käyttöönottoa ja skaalautumista.
- Tuetaan huipputaiteen soveltamista ja teknologisten valmiuksien parantamista sekä tutkimuksessa syntyneen tiedon kanavoimista yritysten ja yhteiskunnan käyttöön.
- Edistetään ympäristöä säästävien tuotteiden, materiaalien ja tuotantomenetelmien pilotointia ja demonstraatioita sekä niiden käyttöönottoa ja kaupallistamista.

Tuotosindikaattorit

RCO04 De minimis -tukea saaneet yritykset

RCO07 Yhteisiin tutkimushankkeisiin osallistuvat tutkimusorganisaatiot

RCO10 Yritykset yhteistyössä tutkimuslaitosten kanssa
RCO74 Yhdennettyjen kaupunkikehitysstrategioiden piiriin kuuluva asukasmäärä
NO02 Yhteiskehittämistä tukevat alustat ja verkostot
NO03 Yhteiskehittämiseen osallistuvat yritykset

Tulosindikaattorit

RCR01 Tuella aikaansaadut uudet työpaikat
RCR03 Tuote- ja prosessi-innovaatioita tekevät pk-yritykset
NR01 Verkostojen ja innovaatioekosysteemien kehittämät innovaatiot, tuotteet ja palvelut NR02
TKI-infrastruktuuria käyttävät yritykset

Erityistavoite 1.2 Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyväksi

Digitalisaatio ja sitä hyödyntävät teknologiat

- Edistetään digitalisaation hyödyntämistä TKI-toiminnassa, yksityisen ja julkisen sektorin haasteissa ja kehittämisessä, palveluiden kehittämisessä ja saavutettavuudessa, jatkuvassa oppimisessa sekä teknologisiin murroksiin liittyvien uusien liiketoimintamahdollisuuksien kehittämisessä.
- Tuetaan uusien digitaalisten työmenetelmien käyttöönottoa sekä julkisella että yksityisellä sektorilla.
- Edistetään digitalisaation ja sitä hyödyntävien teknologioiden soveltamista ja hyödyntämistä (esim. avoin data, robotiikka, automaatio, IoT, kyberturvallisuus, data-analytiikka, tekoäly).
- Tuetaan julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin toimijoiden yhteistyötä ja palvelujen yhteiskehittämistä ja parannetaan tietojen hyödynnettävyyttä kehittämällä yhteentoimivuutta.
- Tuetaan digitaalisten innovaatiokeskusten (digital innovation hub) käynnistämistä, kehittämistä ja yhteistyötä niin eurooppalaisella, kansallisella kuin alueellisella tasolla.
- Tuetaan investointeja uusien digitaalisten ratkaisujen pilotointiin, kuten demonstraatio- ja laboratorioympäristöjä kehitysalustoina
- Tuetaan digitaalisten teknologioiden soveltamista ja siihen liittyvää TKI-toimintaa.
- Edistetään jo rakennettujen tehokkaiden tietoliikenneverkkojen käyttöönottoa ja täysimääräistä hyödyntämistä kapasiteettia vaativien palvelujen välityskanavana.
- Tuetaan älykkään ja vähäpäästöisen liikkumisen innovaatioita ja digitalisaatiota.
- Tuetaan liikenteen datan reaaliaikaisuuden parantamista ja liikennepalvelujen sekä tilanne- ja olosuhdetietojen edistämistä valtakunnallisella ja alueellisella tasolla.
- Tuetaan digitaalisuuden eri mahdollisuuksien tuomista palvelukenttään kuten virtuaalisuutta ja ennakoivien palvelujen kehittämistä dataa hyödyntämällä eri toimialoilla ja sektoreilla.

Digitalisaation edistäminen yritystoiminnassa

- Tuetaan uusien teknologioiden ja digitaalisten työkalujen ja tuotteiden, palvelujen ja liiketoimintamallien ja -prosessien kehittämistä, soveltamista ja käyttöönottoa yritysten, palvelujen ja ratkaisujen kehittämisessä sekä vahvistetaan pk-yritysten kyber- ja tietoturvalmiuksia.

- Tuetaan pk-yritysten digitalisaatiota automaatioasteen nostamisessa, robotisaatioissa sekä uusien teknologioiden soveltamista ja käyttöönottoa yritysten, palvelujen ja ratkaisujen kehittämisessä.
- Vahvistetaan pk-yritysten valmiuksia digitalisaatioon (esim. uudet digitaaliset tuotteet, palvelut, liiketoimintamallit ja -prosessit, tietoturva ja -suoja sekä kyberturvallisuus).
- Tuetaan yritysten sähköistä liiketoiminnan, asiakaspalvelun ja teknologisen osaamisen kehittämistä ja teknologian käyttöönottoa.

Tuotosindikaattorit

RCO04 De minimis -tukea saaneet yritykset

RCO05 Yritykset yhteistyössä tutkimuslaitosten kanssa

RCO14 Digipalvelujen ja -sovellusten kehittämiseen tukea saaneet julkiset organisaatiot

RCO74 Yhdennettyjen kaupunkikehitysstrategioiden piiriin kuuluva asukasmäärä

NO02 Yhteiskehittämistä tukevat alustat ja verkostot

NO03 Yhteiskehittämiseen osallistuvat yritykset

NO04 Digitaalisten innovaatiokeskittymien (DIH) palveluja käyttävät yritykset ja julkiset organisaatiot

Tulosindikaattorit

RCR01 Tuella aikaansaadut uudet työpaikat

RCR03 Tuote- ja prosessi-innovaatioita tekevät pk-yritykset

NR01 Verkostojen ja innovaatioekosysteemien kehittämät innovaatiot, tuotteet ja palvelut

Hiilineutraali Suomi - Toimintalinjan 2 pääasiallinen sisältö:

Erityistavoite 2.1 Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen

Energiatehokkuutta ja siihen kytkeytyvän uusiutuvan energian käyttöä edistävä TKI-toiminta

- Tuetaan tutkimusperusteisten toimintamallien sekä demonstraatio-, tutkimus-, pilotointi- ja oppimisympäristöjen kehittämistä, käyttöönottoa ja yhteiskäyttöä.
- Edistetään ja tuetaan energiatehokkuutta ja siihen kytkeytyvää uusiutuvaa energiaa koskevaa yhteistyötä yrityssektorin, kuntien, tutkimustahojen ja kolmannen sektorin kanssa, ml. rakennuskannan omaenergiatuotanto sekä hiilen talteenotto ja hyödyntäminen raaka-aineena.
- Kehitetään energiatehokkuuteen liittyvää korjausrakentamista (ml. kulttuurihistoriallinen rakennuskanta) sekä rakennusten energia- ja materiaalitehokkuutta ja älyratkaisuja.
- Tuetaan hukkalämpöön sekä päästöttömiin ja älykkäisiin energijärjestelmiin liittyvää TKI-toimintaa ja -infrastruktuureja.
- Edistetään puhtaisiin energialähteisiin ja hajautettuun monipuoliseen energiantuotantoon liittyvää TKI-työtä ja uusia liiketoimintamahdollisuuksia.
- Kehitetään älykkäitä ja kustannustehokkaita energijärjestelmiä ja -verkkoja sekä energian varastointia (mm. kestävä akkuteknologia ja akkuklusteri).

- Edistetään sähköstä tuotteiksi (Power to X) -ratkaisuihin, vetytalouteen ja hiilidioksidin talteenottoon (pl. direktiivin 2003/87/EY liitteessä 1 mainitut toiminnot) liittyvää TKI-työtä sekä paikallisia demonstraatiohankkeita.

Energia- ja materiaalitehokkuuden edistäminen yritystoiminnassa

- Kehitetään uusien energia- ja materiaalitehokkuutta parantavien toimintatapojen, teknologioiden ja ratkaisujen soveltamista yrityksissä sekä edistetään niihin liittyvää liiketoiminta- ja markkinaosaamista.
- Tuetaan pk-yritysten hiilineutraalisuutta edistävien tuotteiden, materiaalien, palvelujen ja tuotantomenetelmien kehittämistä, pilotointia ja kaupallistamista (esim. rakentaminen ja kiinteistöjen hallinta, uudet energiaratkaisut).
- Edistetään teollisuuden prosessien ja koneiden sähköistämisen energiatehokkuutta ja energiaomavaraisuuden parantamista sekä digitaalisten ratkaisujen käyttöönottoa.
- Lisätään alueiden ja elinkeinoelämän tietämystä energiaratkaisuista ja -tehokkuudesta.

Tavoitteena hiilineutraalisuus ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen

- Edistetään elinkeinoelämän kanssa verkottunutta tutkimusta, yhteiskehittämistä ja julkisia innovatiivisia hankintoja energiansäästön ja energiatehokkuuden parantamiseksi.
- Kehitetään energiatehokasta puurakentamista, rakentamisen kestävyyttä ja pitkään hiiltä sitovia tuotteita ja tuotantotapoja sekä rakentamisen ja rakennusten käytön energia- ja materiaalitehokkuutta huomioiden rakennusten koko elinkaari.
- Kehitetään työkaluja hiilineutraalisuustavoitteiden monitorointiin ja seurantaan osana kilpailukykyisten tuotteiden, palvelujen ja ratkaisujen kehittämistä sekä elinkeinoelämäälähtöistä tutkimusta.
- Kehitetään kunnille ja yrityksille keinoja hyödyntää vertailukelpoista päästödataa ja tietoa erilaisten toimenpiteiden potentiaalisista päästövähennyksistä, kustannuksista ja hyödyistä erityisesti energia-asioissa.
- Edistetään kestäviä julkisia hankintoja, ml. ilmastokriteerien käyttö.

Tuotosindikaattorit

RCO04 De minimis -tukea saaneet yritykset
 RCO74 Yhdennettyjen kaupunkikehitysstrategioiden piiriin kuuluva asukasmäärä
 NO02 Yhteiskehittämistä tukevat alustat tai verkostot
 NO03 Yhteiskehittämiseen osallistuvat yritykset
 NO05 Yritykset yhteistyössä tutkimuslaitosten kanssa

Tulosindikaattorit

RCR01 Tuella aikaansaadut uudet työpaikat
 RCR03 Tuote- ja prosessi-innovaatioita tekevät pk-yritykset
 NR01 Verkostojen ja innovaatioekosysteemien kehittämät innovaatiot, tuotteet ja palvelut
 NR07 Päästövähennyksiä edistävät uudet ratkaisut
 NR08 Päästövähennyksiä, energiatehokkuutta tai uusiutuvaa energiaa edistävät demonstraatiot
 NR09 Pk-yritykset, jotka aloittavat energiatehokkuuteen tai uusiutuvan energian ratkaisuihin perustuvaa uutta liiketoimintaa

Erityistavoite 2.3 Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen

Kiertotalouden ja kiertotaloutta tukevan korkean jalostusasteen biotalouden TKI-toiminta

- Tuetaan ympäristöä säästävien tuotteiden, materiaalien, tuotantomenetelmien ja ekologisen kompensaation pilotointia sekä niiden käyttöönottoa ja kaupallistamista.
- Kehitetään kiertotalouteen ja korkean jalostusasteen biotalouteen, cleantechiin sekä hiilenkiertoon liittyvää TKI-toimintaa, demonstraatioympäristöjä ja TKI-ekosysteemejä.
- Tuetaan kiertotalouden ja biotalouden tiekarttojen valmistelua.
- Edistetään kestäviä ja innovatiivisia julkisia hankintoja.
- Kehitetään toimintamalleja jätteen synnyn ehkäisyyn ja uudelleenkäyttöön sekä tuotteita korvaavien palvelujen kehittämiseen.
- Kehitetään älykästä materiaalien hallintaa, jossa hyödynnetään kierrätysmateriaaleja ja sivuvirtoja sekä varaudutaan entistä kunnianhimoisempaan jätehuoltopalvelun tasoon ja aiempaa laajempaan yhteistyöhön.
- Kehitetään luonnonvara-alan kestävyttä ja nostetaan luonnonvarojen ja teollisuuden sivutuotteiden jalostusastetta.
- Tuetaan ympäristö-, metsä-, vesi- ja luonnonvaratietojen digitaalista hyödyntämistä luonnonvarojen kestäväen käytön edistämiseksi.
- Tuetaan ravinnekiertoon liittyvää TKI-toimintaa.
- Tuetaan julkisten ja yksityisten toimijoiden yhteistyötä kiertotalouden edistämiseksi.

Kiertotalous ja korkean jalostusasteen biotalous yritystoiminnassa

- Vahvistetaan kiertotalouteen ja korkean jalostusasteen biotalouteen liittyvää liiketoiminta- ja markkinaosaamista ja kehitetään uusia tuote- ja palvelukonsepteja ja tuetaan näiden edellyttämiä investointeja.
- Kehitetään kiertotalouden mukaista tuotesuunnittelua.
- Kehitetään ekosysteemejä, osaamiskeskittymiä ja verkostoja sekä tuetaan muita yhteistyömuotoja, joihin voi osallistua myös suuria yrityksiä.
- Edistetään osallistumista olemassa oleviin teollisten symbioosien verkostoihin sekä tuetaan uusien teollisten symbioosien syntymistä.
- Tuetaan teollisuuden sivuvirtojen ja jätteiden hyödyntämistä ja pilotointia aidossa teollisuusympäristössä.
- Edistetään jätteen määrää vähentävää toimintaa.
- Tuetaan lajittelua, kierrätystä ja kestäviä logistiikkaketjuja edistävien palvelukonseptien kehittämistä.
- Edistetään yritysten ja arvoketjujen resurssitehokkuutta parantavien digitaalisten alustojen ja muiden työkalujen kehittämistä ja käyttöönottoa.
- Tuetaan kiertotalouteen liittyvää korkean jalostusarvon yritystoimintaa.
- Tuetaan julkisten ja yksityisten toimijoiden yhteistyötä kiertotalouden edistämiseksi.
- Edistetään luontopohjaisten kiertotalousratkaisujen toteuttamista.
- Edistetään vesien kestävään hyödyntämiseen ja veden uudelleen käyttöön liittyvää kehittämistoimintaa ja sitä tukevia pilointi- ja demonstraatiohankkeita ja liiketoimintakehitystä.

Tuotosindikaattorit

RCO04 De minimis -tukea saaneet yritykset

RCO74 Yhdennettyjen kaupunkikehitysstrategioiden piiriin kuuluva asukasmäärä

NO02 Yhteiskehittämistä tukevat alustat tai verkostot

NO03 Yhteiskehittämiseen osallistuvat yritykset

NO05 Yritykset yhteistyössä tutkimuslaitosten kanssa

Tulosindikaattorit

RCR01 Tuella aikaansaadut uudet työpaikat

RCR03 Tuote- ja prosessi-innovaatioita tekevät pk-yritykset

NR01 Verkostojen ja innovaatioekosysteemien kehittämät innovaatiot, tuotteet ja palvelut

NR11 Kiertotaloutta tai korkean jalostusasteen biotaloutta edistävät demonstraatiot

Saavutettavampi Suomi - Toimintalinjan 3 pääasiallinen sisältö:

Erityistavoite 3.1: Alueellisen ja paikallisen saavutettavuuden kehittäminen

Itä- ja Pohjois-Suomessa:

- tuetaan liikenteen energiatarpeen vähentämiseen sekä liikennejärjestelmien strategiseen suunnitteluun ja digitalisaatioon kytkeytyvää TKI-toimintaa sekä investointeja
- tuetaan pk-yritysten kasvuun ja investointeihin vaikuttavia maantieliikenteen- ja logistiikan investointeja ml. kävelyn ja pyöräilyn yhteydet
- tuetaan maantieliikenteen parempaa yhteenliitettävyyttä muihin liikkumis- ja kuljetusmuotoihin sekä yhteyksiä TEN-T-verkkoon parantavia paikallistason hankkeita
- tuetaan liikenteen älykkäitä ja puhtaita ratkaisuja, melutason alentamista ja liikenneturvallisuutta paikallistasolla edistäviä hankkeita
- kehitetään uusiutuvia ja vaihtoehtoisia voimanlähteitä käyttäviä liikennemuotoja sekä niihin liittyviä teknologioita (esim. liittymärakenteet) erityisesti harvan asutuksen ja pitkien etäisyyksien olosuhteet huomioiden

Tuotosindikaattorit

NO06 Pk-yritykset, joiden saavutettavuus on parantunut hankkeen seurauksena

Tulosindikaattorit

NR13 Hankkeen aikaansaamat yrittäjyyttä edistävät muut investoinnit

Oikeudenmukaisen siirtymän Suomi – Toimintalinjan 7 (JTF) pääasiallinen sisältö

Erityistavoite 7.1: Turpeesta luopumisen alueellisesti oikeudenmukainen siirtymä

- Pk-yritysten kasvu, kansainvälistyminen ja innovointivalmiudet (ml. liiketoiminta- ja markkinointiosaaminen), toimintaa uudistavat ja tuottavuutta lisäävät investoinnit sekä tuotteiden, palveluiden ja tuotantomenetelmien kehittäminen
- Elinkeinoelämälähtöinen innovaatiotoiminta ja TKI-yhteistyö; yritysten ja tutkimuksen yhteishankkeet
- Uusi tai uudistuva liiketoiminta, (ml. yritysverkostojen kehittäminen, yrityskiihdyttämö- ja hautomomallit) sekä yritysten jatkuvuus omistajavaihdoksin

- Turvesektorin yrittäjien ja turvesektorin muiden toimijoiden osaamisen ja valmiuksien kehittäminen mm. puunkorjuun ja turvesoiden ennallistamisen aloilla uuden liiketoiminnan mahdollistamiseksi
- Uudelleen koulutus ja uusien taitojen hankkiminen; ensisijainen kohderyhmä turvesektorilta työttömiksi jääneet tai työttömyysuhanalaiset erityiskohteena nuoret
- Uudet innovaatiot turpeen korvaamiseksi ja turpeen uudet innovatiiviset käyttömuodot
- Uusiutuvan energian, vähähiilisen teknologian, bio- ja kiertotalouden sekä energiatehokkuuden uudet ratkaisut ja TKI
- Pk-yritysten bio- ja kiertotalouskonseptit
- Turvetuotannosta poistuvien soiden ennallistaminen sekä selvitykset ja pilotoinnit niiden ennallistamisen ja jälkikäytön edellytyksistä ja mahdollisuuksista; kattaa myös turvetuotannosta poistuvien soiden yhteydessä olevat vesistöalueet, mikäli niiden kunnostamisen tarve liittyy turvetuotannon loppumiseen
- Polttoon perustuvan ja perustumattoman energiateknologian lisäinvestoinnit sekä muut alueellisissa oikeudenmukaista siirtymää koskevissa suunnitelmissa kohdassa 2.4 mainitut investointikohteet (pilarit II ja III).

Tuotosindikaattorit

RCO04 De minimis -tukea saaneet yritykset

RCO07 Yhteisiin tutkimushankkeisiin osallistuvat tutkimusorganisaatiot

RCO10 Yritykset yhteistyössä tutkimuslaitosten kanssa

Tulosindikaattorit:

RCR01 Tuella aikaansaadut uudet työpaikat

RCR03 Tuote- tai prosessi-innovaatioita tekevät pk-yritykset

NR01 Verkostojen ja innovaatioekosysteemien kehittämät innovaatiot, tuotteet ja palvelut

NR03 Pk-yritykset, jotka aloittavat uuden liiketoiminnan

NR09 Pk-yritykset, jotka aloittavat energiatehokkuuteen tai uusiutuvan energian ratkaisuihin perustuvaa uutta liiketoimintaa

Liite 2: Yleisen valintaperusteen nro 14 mukainen investointihankkeen DNSH-tarkastelu

EURA 2021 -järjestelmän antama hakemusnumero:

Hakemuksen nimi:

Lomakkeen täyttäjän nimi:

1.1 Yleispiirteinen arviointi ilmastonmuutoksen hillinnän vaikutuksista

Onko hankkeella mahdollisia haitallisia vaikutuksia ilmastonmuutoksen hillintään?

- Lisääntyvätkö kasvihuonekaasupäästöt? (Jos lisääntyvät, onko lisäys lievää tai sitä suurempaa? - tässä voidaan huomioida myös ristikkäisvaikutukset ja substituutio)
- Pienenevätkö hiilinielut ja/tai hiilivarastot?
- Jokin muu haitallinen vaikutus?

Kyllä	
Ei	

Jos vastasit "Ei":

Perustele, miksi hankkeella ei ole haitallisia vaikutuksia ilmastonmuutoksen hillintään.

Jos vastasit "Kyllä":

1.2 Tarkennettu arviointi ilmastonmuutoksen hillinnän vaikutuksista

Arvioi hankkeen haitallisten ympäristövaikutusten voimakkuutta, kestoja ja laajuutta sekä hankkeen kohteen herkkyyttä muutoksille ja arvioi näiden perusteella vaikutusten merkittävyyttä.

Onko investointihankkeella merkittäviä haitallisia vaikutuksia ilmastonmuutoksen hillintään?

- Lisääntyvätkö kasvihuonekaasupäästöt merkittävästi?
- Pienenevätkö hiilinielut ja/tai hiilivarastot?
- Jokin muu merkittävä haitallinen vaikutus?

Kyllä	
Ei	

Jos vastasit "Ei": Perustele, miksi hankkeella ei ole merkittäviä haitallisia vaikutuksia ilmastonmuutoksen hillintään. Voit myös kuvata, miten haitallisia vaikutuksia voidaan lieventää.

Jos vastasit "Kyllä": Hakemus ei täytä DNSH-tarkastelun kriteereitä eikä siten voi saada rahoitusta. Hakemukseen täytyy tehdä hylkäävä päätös.

2.1 Yleispiirteinen arviointi ilmastonmuutokseen sopeutumisen vaikutuksista

Onko hankkeella mahdollisia haitallisia vaikutuksia ilmastonmuutokseen sopeutumiseen?

- Lisääkö hanke vedenkulutusta?
- Lisääkö hanke tulva- tai kuivuusriskiä tai alltiutta sään ääri-ilmiöille?
- Jokin muu haitallinen vaikutus?

Kyllä	
Ei	

Jos vastasit "Ei":

Perustele, miksi hankkeella ei ole haitallisia vaikutuksia ilmastonmuutokseen sopeutumiseen.

Jos vastasit "Kyllä":

2.2 Tarkennettu arviointi ilmastonmuutokseen sopeutumisen vaikutuksista

Arvioi hankkeen haitallisten ympäristövaikutusten voimakkuutta, kestoja ja laajuutta sekä hankkeen kohteen herkkyyttä muutoksille ja arvioi näiden perusteella vaikutusten merkittävyyttä.

Onko investointihankkeella mahdollisia merkittäviä haitallisia vaikutuksia ilmastonmuutokseen sopeutumiseen?

- Lisääkö hanke vedenkulutusta merkittävästi?
- Lisääkö hanke tulva- tai kuivuusriskiä tai alltiutta sään ääri-ilmiöille?
- Jokin muu merkittävä haitallinen vaikutus?

Kyllä	
Ei	

Jos vastasit "Ei": Perustele, miksi hankkeella ei ole merkittäviä haitallisia vaikutuksia ilmastonmuutokseen sopeutumiseen. Voit myös kuvata, miten haitallisia vaikutuksia voidaan lieventää.

Jos vastasit "Kyllä": Hakemus ei täytä DNSH-tarkastelun kriteereitä eikä siten voi saada rahoitusta. Hakemukseen täytyy tehdä hylkäävä päätös.

3.1 Yleispiirteinen arviointi vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestävästä käytöstä ja suojelusta

Onko hankkeella mahdollisia haitallisia vaikutuksia vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestäväan käyttöön ja suojeluun?

- Voiko hanke aiheuttaa pinta- tai pohjavesien tilan heikentymistä (esimerkiksi lisätä ravinne-, metalli- tai kiintoainekuormitusta, heikentää kalojen elinolosuhteita tai levittää vieraslajeja)?
- Lisääkö hanke lämpökuormitusta?
- Jokin muu haitallinen vaikutus?

Kyllä	
Ei	

Jos vastasit "Ei":

Perustele, miksi hankkeella ei ole haitallisia vaikutuksia vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestäväan käyttöön ja suojeluun.

Jos vastasit "Kyllä":

3.2 Tarkennettu arviointi vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestävästä käytöstä ja suojelusta

Arvioi hankkeen haitallisten ympäristövaikutusten voimakkuutta, kestoja ja laajuutta sekä hankkeen kohteen herkkyyttä muutoksille ja arvioi näiden perusteella vaikutusten merkittävyyttä.

Onko investointihankkeella mahdollisia merkittäviä haitallisia vaikutuksia vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestäväan käyttöön ja suojeluun?

- Voiko hanke aiheuttaa pinta- tai pohjavesien tilan heikentymistä? Esimerkiksi lisätä ravinteiden, metallien tai muiden haitallisten ja vaarallisten aineiden kuormitusta tai heikentää kalojen elinolosuhteita merkittävästi?
- Lisääkö hanke lämpökuormitusta merkittävästi?
- Jokin muu merkittävä haitallinen vaikutus?

Kyllä	
Ei	

Jos vastasit "Ei": Perustele, miksi hankkeella ei ole merkittäviä haitallisia vaikutuksia vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestäväan käyttöön ja suojeluun. Voit myös kuvata, miten haitallisia vaikutuksia voidaan lieventää.

Jos vastasit "Kyllä": Hakemus ei täytä DNSH-tarkastelun kriteereitä eikä siten voi saada rahoitusta. Hakemukseen täytyy tehdä hylkäävä päätös.

4.1 Yleispiirteinen arviointi kiertotalouteen siirtymisestä

Onko hankkeella mahdollisia haitallisia vaikutuksia kiertotalouteen siirtymisessä?

- Lisääkö hanke luonnonvarojen käyttöönottoa?
- Vaikeuttaako hanke tuotteiden tai materiaalien uudelleenkäyttöä tai lyhentääkö tuotteiden käyttöikä?
- Vaikeuttaako hanke materiaalien kierrätystä?
- Lisääkö hanke jätteiden loppusijoittamista tai polttamista?
- Jokin muu haitallinen vaikutus?

Kyllä	
Ei	

Jos vastasit "Ei":

Perustele, miksi hankkeella ei ole haitallisia vaikutuksia kiertotalouteen siirtymisessä.

Jos vastasit "Kyllä":

4.2 Tarkennettu arviointi kiertotalouteen siirtymisestä

Arvioi hankkeen haitallisten ympäristövaikutusten voimakkuutta, kestoja ja laajuutta sekä hankkeen kohteen herkkyyttä muutoksille ja arvioi näiden perusteella vaikutusten merkittävyyttä.

Onko investointihankkeella mahdollisia merkittäviä haitallisia vaikutuksia kiertotalouteen siirtymisessä?

- Lisääkö hanke merkittävästi luonnonvarojen käyttöönottoa? (Eryisesti huomioitava kriittiset materiaalit kuten harvinaiset maametallit)
- Vaikeuttaako hanke merkittävästi tuotteiden tai materiaalien uudelleenkäyttöä taikka lyhentääkö se tuotteiden käyttöikä?
- Onko tuotteiden tai materiaalien kierrätettävyyttä huomioitu?
- Lisääkö hanke merkittävästi jätteiden loppusijoittamista tai polttamista?
- Jokin muu merkittävä haitallinen vaikutus?

Kyllä	
Ei	

Jos vastasit "Ei": Perustele, miksi hankkeella ei ole merkittäviä haitallisia vaikutuksia kiertotalouteen siirtymisessä. Voit myös kuvata, miten haitallisia vaikutuksia voidaan lieventää.

Jos vastasit "Kyllä": Hakemus ei täytä DNSH-tarkastelun kriteereitä eikä siten voi saada rahoitusta. Hakemukseen täytyy tehdä hylkäävä päätös.

5.1 Yleispiirteinen arviointi ympäristön pilaantumisen ehkäisemisestä ja vähentämisestä

Onko hankkeella mahdollisia haitallisia vaikutuksia ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseen ja vähentämiseen?

- Johtaako hanke esimerkiksi päästöjen lisääntymisen tai maankäytön muutoksen välityksellä ympäristön (maa, vesi, ilman laatu) tilan heikentymiseen?
- Lisääkö hanke ympäristön kemikalisoitumista?
- Aiheutuuko hankkeesta merkittäviä haitallisten tai vaarallisten aineiden päästöjä?
- Voivatko ympäristöriskit lisääntyä?
- Jokin muu haitallinen vaikutus?

Kyllä	
Ei	

Jos vastasit "Ei":

Perustele, miksi hankkeella ei ole haitallisia vaikutuksia ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseen ja vähentämiseen.

Jos vastasit "Kyllä":

5.2 Tarkennettu arviointi ympäristön pilaantumisen ehkäisemisestä ja vähentämisestä

Arvioi hankkeen haitallisten ympäristövaikutusten voimakkuutta, kestoja ja laajuutta sekä hankkeen kohteen herkkyyttä muutoksille ja arvioi näiden perusteella vaikutusten merkittävyyttä.

Onko investointihankkeella merkittäviä haitallisia vaikutuksia ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseen ja vähentämiseen?

- Johtaako hankkeen pilotointi- ja demonstraatiovaihe tai aineellinen investointi esimerkiksi päästöjen lisääntymisen tai maankäytön muutoksen välityksellä ympäristön (maa, vesi, ilman laatu) tilan heikentymiseen?
- Otetaanko tuotannossa huomioon BAT vaatimukset? (kemianteollisuuden ja metallinvalmistuksen BREF-dokumentit)
- Lisääkö hanke ympäristön kemikalisoitumista? Esim. haitallisten aineiden vuotoja tai huuhtoutumista maaperään, pohja- tai pintavesiin?
- Lisääkö hanke vaarallisten aineiden päästöjä merkittävästi?
- Lisääkö hanke muita ympäristöriskejä? (Esimerkiksi räjähdysvaaraa?)
- Jokin muu merkittävä haitallinen vaikutus?

Kyllä	
Ei	

Jos vastasit "Ei": Perustele, miksi hankkeella ei ole merkittäviä haitallisia vaikutuksia ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseen ja vähentämiseen. Voit myös kuvata, miten haitallisia vaikutuksia voidaan lieventää.

Jos vastasit "Kyllä": Hakemus ei täytä DNSH-tarkastelun kriteereitä eikä siten voi saada rahoitusta. Hakemukseen täytyy tehdä hylkäävä päätös.

6.1 Yleispiirteinen arviointi biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelusta ja ennallistamisesta

Onko hankkeella mahdollisia haitallisia vaikutuksia biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojeluun ja ennallistamiseen?

- Voiko hanke heikentää biologista monimuotoisuutta tai vaikeuttaa ekosysteemien suojelua ja/tai ennallistamista?
- Tuhoaako tai pirstooko hanke suojellun tai uhanalaisen luontotyyppin esiintymiä tai heikentää niiden laatua?
- Pienentääkö hanke suojellun tai uhanalaisen luontotyyppin esiintymän kokoa tai luontotyyppin esiintymisaluetta?
- Tuhoaako tai pirstooko hanke suojellun tai uhanalaisen lajin elinympäristöä tai heikentää sen laatua?
- Pienentääkö hanke suojellun tai uhanalaisen lajin populaatiokokoa tai lajin esiintymisaluetta?
- Vaikeuttaako hanke ekosysteemien suojelua ja ennallistamista?
- Jokin muu biologista monimuotoisuutta heikentävä tai haitallinen vaikutus?

Kyllä	
Ei	

Jos vastasit "Ei":

Perustele, miksi hankkeella ei ole haitallisia vaikutuksia biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojeluun ja ennallistamiseen.

Jos vastasit "Kyllä":

6.2 Tarkennettu arviointi biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelusta ja ennallistamisesta

Arvioi hankkeen haitallisten ympäristövaikutusten voimakkuutta, kestoa ja laajuutta sekä hankkeen kohteen herkyyttä muutoksille ja arvioi näiden perusteella vaikutusten merkittävyyttä.

Onko investointihankkeella merkittäviä haitallisia vaikutuksia biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojeluun ja ennallistamiseen?

- Voiko hankkeen toiminta heikentää merkittävästi biologista monimuotoisuutta tai merkittävästi vaikeuttaa ekosysteemien suojelua ja/tai ennallistamista?
- Vaikuttaako toiminta haitallisesti lajin tai luontotyyppin suotuisan suojelutason saavuttamiseen tai siinä pysymiseen?
- Ulottuvatko hankkeen vaikutukset suojelluille tai muuten arvokkaille alueille?
- Jokin muu merkittävä haitallinen vaikutus?

Kyllä	
Ei	

Jos vastasit "Ei": Perustele, miksi hankkeella ei ole merkittäviä haitallisia vaikutuksia biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojeluun ja ennallistamiseen. Voit myös kuvata, miten haitallisia vaikutuksia voidaan lieventää.

Jos vastasit "Kyllä": Hakemus ei täytä DNSH-tarkastelun kriteereitä eikä siten voi saada rahoitusta. Hakemukseen täytyy tehdä hylkäävä päätös.

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
Pielisjoen linna, Siltakatu 2
80100 Joensuu
kirjaamo@pohjois-karjala.fi
pohjois-karjala.fi

POHJOIS-KARJALA
Maakuntaliitto

Euroopan unionin
osarahoittama